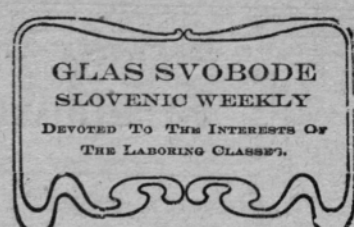

Glas Svobode.

GLASILO SVOBODOMISELNIH SLOVENCEV V AMERIKI.

"OD BOJA DO ZMAGE!"

"KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO!"

Štev. 15.

Entered as Second-Class Matter
July 8, '03 at the Post Office at Chi-
cago, Ill., under Act of March 3 1879

Chicago, Ill., 9. aprila 1909.

Subscription, \$1.50 per year.
Naročnina \$1.50 za leto.

Leto VIII.

Razgled po svetu.

Avstrija.

Dunaj, 5. aprila. Stroški delne mobilizacije so Avstriji drago prišli stati. Vojno breme je toliko občutljivejši, ker je mnogo denarja potreba, da se notranje reforme izvršijo. Finančni minister dr. pl. Bilinski dela torej načrte za najem državnega posojila v znesku 400 milijonov kron. Novi davki se naložijo na razsvetljavo, na vodno moč in povišanje pridobninskega davka.

To zadevne načrte bo minister takoj po veljkonočnem zasedanju, državnemu zboru predložil.

Dunaj, 5. aprila. Ker je Srbija na celi črti od njenih zahtev odjenjala, je upanje, da se vojno razburjenje tudi v Črnigori mirnim potom reši. Italija se je za ohranjenje mira pri črnogorski vladi zavzela, ter nasvetovala naj Črnagora vsako sovraštvo napram Avstro-Ogrski opusti. Velevlasti čakajo na uspeh posredovanja Italije v Cetinji.

Dunaj, 5. aprila. Iz Trsta se poroča, da so se plovne družbe: "Avstrijski Lloyd, Avstro-Americana" in "Navigazione-Liberia" v silni sindikat zjedini. Družbe so dobile državno subvencijo za promet med Trstom in južno-ameriškimi pristanišči.

Nemčija.

Berlin, 5. aprila. David F. Gates, veletrgovec opojnih pijač v Chicagi, je vzle njegovemu angleškemu imenu pristni Nemeec. Pred tridesetimi leti je dobil tu v Ameriki državljanstvo, a sedaj se je kot "pristni Američan" v Berlinu nastanil, da se bodo njegovi otroci tamkaj izsolali. Gates je dobil od oblasti ukaz, da ima do 1. maja Nemčijo ostaviti, sicer se bo z njim kot beguncem vojaškega nabora postopalo. On je namreč Nemčijo zapustil predno je vojaškim dolžnostim zadostil.

Ameriški poslanik, dr. David Jayne Hill, se je sicer za "Amerikanca" Gatesa zavzel, toda uspeha gotovo ne bo dosegel.

Bremen, 2. aprila. Ravnatelj severno-nemškega Lloydja, so obelodanili izkaz po katerem se razvidi, da je družba v minulem letu samo \$2,304,500 kosmatih dohodkov imela, medtem ko je prejšnje leto \$8,174,250 zaslužila. Občutna kriza.

Srbija.

Belgrad, 4. aprila. Srbska vlada je Avstro-Ogrsko obvestila, da je pripravljena se za trgovinsko pogodbo pogajati. Poroča se, da bo sedanji prestolonaslednik Juri, prejšnji Aleksander, na nemških univerzah svoje študije nadaljeval. Prejšnji prestolonaslednik Juri, sedanji Aleksander bo baje dva meseca po Evropi popotoval in potem v neki ruski kozaški polk vstopil.

London, 2. aprila. Dopisnik iz Belgrada poroča "Times", da politična napetost ne bo nikakršno antidinastično gibanje povzročila. Nadalje poroča, da obstoji stranka, katere bi rada odstopivšega prestolonaslednika, kot prethodna imela.

Egipt.

Kahiro, 2. aprila. Razglasitev novega tiskovnega zakona, po katerem se bodo neresnične vesti, in šeuvanje napram javni naredbi strogo kaznovalo, je povzročila velikanske demonstracije; vojaštvo, policija in požarna bramba so v akcijo stopili, da so demonstrante razpodeli.

Francija.

Pariz, 2. aprila. "Echo de Paris" poroča iz Carigrada, da se snuje avstro-turška zveza pod pokroviteljstvom Nemčije. Turčija se mora zavezati, armade vzdrževati ob mejah Rusije, Grške in Bolgarije, da te države vstrahuje. Za ushago se Turčiji jamči teritorialna celostnost.

Pariz, 4. aprila. Na spodbujajo strokovnih družb zidarjev in elektrikarjev se je zborovanje vršilo, katerega se je blizu 15.000 delavcev udeležilo, med njimi je bilo veliko nižjih državnih uradnikov in drž. uslužbencev. Putand, tajnik strokovnih elektrikarjev in Yvetot, vodja delavske konfederacije in veliko drugih delavskih agitatorjev so v svojih govorih silno vladno napadali. Resolucija se je sprejela da se imajo vsi delavci zjediniti in izbojevati pravico stavke za državne uradnike. Tudi se je sestavil tajni osredni odbor, kateri je opravičen generalno stavko napovedati kakor hitro jo je potreba. Tajnost članov tega odbora ostane zaradi tega, da jih vlada ne more pozapreti.

Rusija.

Petrograd, 2. aprila. General — tat. Razprava proti bivšemu mestnemu načelniku v Moskvi, general Reinbott, se bo v kratkem pred senatom pričela. Obtožba senatorja Garina napram Reinbottu obsega 700 tiskanih strani. Garin dolži generala poneverjenje policijskega denarja v znesku nič manj kot 2½ milijonov rubljev. Reinbott je mesto na ta način za omenjeno svoto ogoljufal, da je višjo plačo 851 policajev zaračunal, kot so dejansko službovali; v resnici jih je le 250 v službi bilo. Na ta način je general vsako leto ¼ milijona z žep vtaknil. Takisto se je vključevalo pri drugih denarnih zadevah; vedno se je trikrat toliko zaračunalo, kakor se je dejansko izdalo.

Sedaj se nahaja general Reinbott na Rivier. (Op. ur. Seve, za lopova ni zapora; sprehajališče, to ja.)

Samar, 3. aprila. Turkaj je bilo 125 kmetov, vsaki na osem mesečno ječo, in 9 drugih pa v razne zapore obsojenih. Krivim so bili spoznani, da so leta 1905 vsled rabuke neko žganjarno požgali. (Op. ur. Žganjarne so v Rusiji državna lastnina.)

Petrograd, 3. aprila. Od 8. septembra 1908 se ni noben slučaj kolere oficijelno objavil. Od pojave kolere se je priglasilo 10.283 obolelih in 4002 smrtnih slučajev. 51 bolnikov za kolero se še nahaja v bolnišnici.

Listnica uredništva.

G. J. P. Conemaugh, Pa. in F. G. Naylor, Mo. Prepozno za to število prejeli, toraj v prihodnji gotovo. Brez zamere, take stvari morajo vselej do nedelje pred izdajo lista pri nas biti, da se uredijo in to iz tehničnih razlogov, kateri so le za uredništvo mero-dajni.

Cenjene dopisnike, katerih dopisov še nismo priobčili, prosimo za potrpljenje, vse pride na vrsto. Nekatere gg. dopisnike pa resno prosimo, da naj dopise kolikor najbolj mogoče na kratko in stvarno spišejo; posebno pa da naj premislijo kaj pišejo da jim potem ne bo treba preklicati, ko je že za tisk stavljen. Tako početje nam napravi silnega dela, kar ni potrebno in tudi časa nimamo.

Kdor ne misli svobodno se ne more boriti za svobodo.

30 APRILA,

izide slavnostna številka za prvi maj v še enkrat toliko iztisih, kot je naročnikov; torej vabimo vse cenjene svobodomiselnih in napredne slovenske podjetnike, trgovce in krčmarje, da se za enkratni oglas prijavijo, čas gre h kraju in "Glas Svobode" potrebuje Vaše pomoči. Na plan in na dan z agitacijo! Cenjene naročnike — somišljenike in zastopnike pa prosimo, da se potrudijo ter nam kolikor največ mogoče novih naročnikov pridobijo in ob enim tudi za oglase agitirajo. Torej naprej! Ako je pa tudi kje kak Slovenec, ki bi rad prejemal in čital "Glas Svobode" a nima potrebnih centov, da bi naročnino predplačal, naj nam pošle svoj naslov in mi mu bomo list ZA NEDOLOČEN ČAS dragevolje pošiljali. Somišljeniki na dan z agitacijo! Pokažimo, da list "Glas Svobode" je, hoče in ostane glasilo svobodomiselnih ameriških Slovencev. — Vsak POŠTEN rojak ima pravico agitirati za list, brez da bi popred prosil za dovoljenje. Vi za nas, mi za vas, naprej torej! V slogi in jedinstvu je moč! In zmaga bo naša! Veseli pojav je tudi to, da so se zadnji čas pričele uniije naročevati na "Glas Svobode". Do danes so naročene: unija v Nome, Alaska na 10 iztisov, unija v Jerome, Arizona in unija v Alberta, B. C. Canada vsaka na 5 iztisov. Rojaki, delavci, somišljeniki, agitirajte vse povsod za svoje glasilo "Glas Svobode", dvignite ta svoj prapor iz povečane na še večjo obliko — do dvakratne tedenske izdaje, dvignite ga tako visoko, da ga žlindra iz smradeče mlakuže izdajnikov in denuncijantov ne bo nikdar dosegla, kakor ga tudi do sedaj ni. Naprej! Z geslom: "Od boja do zmage!"

VABILO.

V proslavo petletnice društva "Bratstvo Naprej" št. 9, Yale, Kansas, S. N. P. J. se bode priredila veselica na dan 10. aprila t. l., to je v soboto popoldne. Začetek ob 4. uri.

Poleg slabih časov za delavca, naj si vsaj privoščimo par ur dobre volje biti, se bratsko veseliti in ob godbi zasukat.

Društvo se priporoča za obilo udeležbo. Vstop 25c. za brate in druge, dame proste.

Plesna veselica se bode vršila v Ivan Dolarjevi S. N. dvorani v Yale, Kansas.

Na svidenje!

Odbor.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošljamo:	
za \$ 10.35	50 kron,
za \$ 20.55	100 kron,
za \$ 41.10	200 kron,
za \$ 102.75	500 kron,
za \$ 205.00	1000 kron,
za \$1020.00	5000 kron,

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. pošto-hranični urad v 11. do 12. dneh.

Denarje nam poslati je najpriilneje do \$25.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske ro Domestic Postal Money Order ali pa New York Draft.

FRANK SAKSER CO.

82 Cortland St., New York
1014 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

IZ DELAVSKIH KROGOV.

Pittsburg, Pa., 1. marca. Napovedana stavka 15.000 pivovarjev in delavcev je bila v zadnjem trenutku preprečena. Stara pogodba je bila večeraj potekla in delodajalci so se vpirali zahtevam delavcev ugoditi in novo pogodbo podpisati. Zvečer se je zjedinenje doseglo, ko se je delavcem v pralnicah tedensko 50c zboljšalo. Delavci so zahtevo, da se ne smejo črneči vposljevati, opustili. V začetku pogajanja je bilo dvomiti, da bi se prišlo do sporazuma, a končno so obedve stranki nekoliko odnehale in mir je bil sklenjen.

Winnipeg, Man., 2. aprila. Stavka premogarjev v zapadni Canadi se je skoraj na vse premogorove razširila. Delavci zahtevajo tiste ugodnosti, kakršne je Crow's Nest Pass Coal Company svojim delavcem pripoznala. Ta družba je od zveze posestnikov premogovnikov odstopila, ter kot neodvisna, pogodbo s svojimi delavci sklenila.

Govori se, da je kanadska Pacific-železnica to stavko v naprej vidla, torej se je s premogom prikrbela in ga ima samo v Lethbridge do 10,000 ton nagromadenega.

Seranton, Pa., 2. aprila. Od kar je dosedanja pogodba med posestniki rovov trdega premoga in premogarjev v veljavi bila, se je prva stavka v Pittstonu pojavila. 400 delavcev v Keystone-rovu je delo ustavilo. Družba je večkrat plače delavcem zmanjševala. Govori se da narodni uradniki in okrožni strokovni uradniki odobrujejo stavko.

Buffalo, N. Y., 2. aprila. Prihod večjega števila, ne k uniji pripadajočih strojnikov, kurjačev in mazalcev, se tolmači kot pričetek boja med Lake Carriers Ass. in raznimi unijami ob velikih jezerih.

Lake Carriers Ass. se je odločila pred nekaj meseci za odprto delo, — Open Shop. — Strojniki, kateri so vsako leto prvi pri delu, da stroje na parnikih priredijo itd., prišli so trumoma iz uradov, brez podpisa pogodbe.

Do splošne stavke še ni prišlo, a le ta unija je ena največjih in ako pride do splošne stavke, tako bo ves promet po jezerih ustavljen.

Buffalo, 2. aprila. 250 kleparjev je turkaj zastavkalo. Zahtevajo povišek plače za 50c na dan, tako da bi imeli po \$4.00 za 8 ur, no delo, v sobotah večer, kakor tudi za popoldansko delo v mesecih Juni, Juli in Avgust podvojen plačo.

Kansas City Southern železniška družba je zadni tolen iz svojih delavnic v Pittsburg, Kansas, 900 delavcev odslovila. Istotaka usoda je zadelo 600 delavcev od Missouri Pacific železniške družbe v Sadalia, Mo. Tako plačuje Mr. Taft, ako pomislimo da je večina teh delavcev volila za to, kar so sedaj dobili.

Obvestilo.

Slovensko Podp. Društvo št. 1. S. N. P. Z. v Chicagi bo priredilo dne 17. aprila t. l. ob 8. uri zvečer v John Jenicek dvorani, 626 So. Centre Ave., prvo veselico.

Rojak Fr. Lesjak, se je 4. t. m. tu v Chicagi ustrelil; vzrok nam ni znan. Pokojnik je bil zvest pristavš Zavrtnikove stranke.

Listu v podporo.

Frank Plazzotta.....\$1.00
John Sajovic 25c. in Frank Šetina 25c. Iskrena hvala.

ZMAGA V IOVI.

Iz Boone, Iova se poroča, da napredno delavstvo tam slavi zmago izvolitve socialističnega kandidata L. C. Wilder-ja županom. — Navdušenost je tem večja, ker so se bile obe kapitalistične stranke zjedini v skupno falango proti socialistom. Tudi Ernest Hart, socialistični kandidat je z veliko večino izvoljen aldermanom v četrti wardi.

Zločinci in delo.

V Allegheny Co., je tudi taka postava, da obsojene zločince iz jetnišnice oddajajo v delo onim kontraktorjem, koji največ za nje ponudijo. Delavska unija v Pittsburgu se je temu odločno uprla in zadeva se je 5. t. m. pred sodnikom T. D. Carnahanom vnovič potrdila, ter se vodstvo jetnišnice obvestilo, da smejo tudi v bodoče jetnike kontraktorjem prodajati.

Chicaški štrajki.

Ne mine leto ki bi ne bilo štrajkov v Chicagi. Takoj, ko nastopi mesec april pričnejo se tudi štrajki pri nas, in tako je tudi letos. Komaj da je nastopil april pojavili so se tudi štrajki. Dosedaj štrajkajo groceristi, tovorni vozniki in razni drugi. Pogajanja med delodajalci in delavci se vrše; tudi sodnijske prepovedi se ponavljajo

Staroveško.

Bismarek, N. D. 8. aprila. Današnje raziskavanje komiteja, o tukajšnjih škandalih, kateri se dogajajo v jetnišnici, je zopet "lepe" stvari na dan spravilo. Superintendent Harlon, od kaznilnišnega oddelka za varstvo je izpovedal, da je bil neki črni kaznjeneec do smrti bičan in da se često bili vjetniki za roke vklepani in potem na steno obešeni, da so prosto v zraku viseli. Da so bili kljubujoči vjetniki do nezavednosti tepeni, to je bilo nekaj navadnega.

Civilizacija in humaniteta, kje sti?

Stroški.

Washington, 3. aprila. Po preteku 7 let je še le sedaj državna zakladnica izdala račun o stroških, ktere je vlada imela vsled umiritve predsednika McKinleya.

Svota znaša malenkost \$45,000, ter spadajo na zdravnike sledeči zneski: Dr. M. D. Mann \$10,000; dr. H. Myater \$6000; dr. C. McDarney \$5000; dr. Roswell Park \$5000; dr. C. G. Stockton \$1500; dr. E. G. Janeway \$1500; dr. H. G. Matzinger \$750; zdravniki W. Johnston, C. W. Lee in H. R. Gaylord vsaki po \$500, dr. N. W. Wilson \$250, dr. G. R. McHall in dr. E. C. Mann pa vsaki po \$200. —

Pri Taftovi inauguraciji

v Washingtonu je bila tudi kompanija E Pennsylvanski vojakov, kjer so se proslavili kot stavkokazi. Po slavnosti so se eni izmed vojakov živinsko napili ter razbijali po mestu kot pravcati hajduki, tako da ni bil nihče varen, kdor je prišel z njimi v dotiko. Metali so opeko skoz okna v privatne hiše, v restavracijah in gostilnah pa razbili vse kar jim je prišlo pod roko. Ko bi pa imeli biti aretirani spravili so jih hitro na vlak in odpeljali so se proti domu. Da po takem kanibalskem manevru niso bili kaznovani o tem ni niti govora; obžalovanja vredno pa je to, ko se nihče ne zmeni da bi storjeno škodo poravnal. Svobodna dežela za koga je!

Vsak slovenski delavec mora čitati "Glas Svobode!"

Strahovalci dveh kron

ZGODOVINSKA POVEST.

Spisal FRANJO LIPIČ

PRVI DEL.

XX.

Bog ubio cara in cesara
I Latina, dužda Mletčanina,
Koji neču da zametnu rata.
Hrv. narodna.

V palači doža beneškega je bilo živo gibanje. Kapitani in generali so se zbirali pred velikimi stopnicami, čakaje "člana desetorice", mogočnega "upravitelja beneške armade na morju in na kopnem", Jakoba Zena, ki ni bil samo vojni minister, nego pravi vladar republike beneške, zakaj dož Peter Loredan je bil star in bolehen in je samo še imenoma stal vladati na čelu.

Nihče med zbranimi kapitani in generali ni vedel, čemu so bili povabljeni, ali da se mora iti za važno stvar, to je bilo vsakemu jasno. Dož je vojne zapovednike skliceval samo pri najvažnejših državah vprašanih in zategadelj so vsi nestropno pričakovali trenutka, ko bodo poklicani v dvorano ali pa se dož prikaže vrh stopnic ter naznani vojskovodjem sklep velikega sveta, ki je bil zbran v veliki dvorani doževe palače.

Med zbranimi vojskovodji je bil tudi visok mož, ogrnen z dolgim belim plaščem, izpod katerega je blestel srebrn oklep. To je bil general beneške konjenice na otoku Cipru, Fran della Croce. Stal je zatopljen v svoje misli na stopnici, na kateri je bil 1355. l. obglavljen dož Marino Falieri, in njegove misli so se bavile s tem "izdajalcem", ki je moral z življenjem plačati svoj drzni namen, zlomiti moč beneških nobiljev in postaviti republiko na demokracijsko podlago. Temne so bile misli, ki so pri spominu na nesrečnega Faliera rojile generalu della Croce po glavi, ali nobena poteza na njegovem resnem, od južnega solnca otemnelem obrazu ni izdala teh misli. Fran della Croce je vedel, da bi ga zadela usoda Marina Faliera, če ne še groznejša usoda, ako bi svoje namene, ki jih je skrival na dnu svoje duše, izdal le z eno samo besedo.

Živahno govorjenje je na mah utihnilo, ko se je prikazal vrh velikih stopnic prvi dvornik dožev in oznanil, da kliče veliki svet tri najvišje vojaške dostojanstvenike pred se. To so bili tenente generale, capitano generale del mare in sergente maggiore. Ko so ti trije šli po stopnicah mimo generala Frana della Croce, se je ta vzbudil iz svoje zamišljenosti in obrniti se do najbližjega častnika, rekel tiho:

— Nas je patricij Zeno pač samo zato poklical, da bi z nami pristikal na veliki svet. Svojega mnenja tako ne smemo imeti.

— Za boga, molči vendar, je ves preplašen dihal ogovorjeni kapitan z imenom Aleksander Bregan. Kaj hočeš po sili, da te zgrabi državna inkvizicija? Par korakov tod so vrata, ki vodijo čez "most vzdihljajev" tja, odkoder se ni še nihče vrnil. Tu ni sva na Cipru.

Fran della Croce je jezno stisnil ustne ali molčal in je zopet zrl na zgodovinsko stopnico.

V tem so poklicani najvišji vojskovodje vstopili v dvorano, kjer je bil zbran veliki svet beneške republike.

Na gornjem koncu dvorane je na vzvišenem sedežu slonel slaboten starček, v rdeči svileni obleki in z rdečo, z brokatom obšito kapo na sivi glavi. To je bil dož beneške republike Peter Loredan. Na obeh straneh od njega so sedeli člani desetorice, v dvorani pa so stali glava pri glavi beneški nobili. Na praznem prostoru med plemstvom in med dožem in njegovimi svetovalci je na strani sedel častljiv, dostojanstven mož — vojvoda Dall Ferro. Poklicani generali so se priklonili dožu in plemstvu in potem molče zavzeli

svoja mesta ob strani vojnega ministra Zena.

Počasi se je dož Loredan dvignil s svojega sedeža in nastala je tihota.

— Ker je veliki svet sklenil, poslušati predloge vojvode Dall Ferro in se o njih posvetovati, pozivljem svetlega vojvodo, naj pove, kar ima povedati.

Vojvodi Dall Ferro so se šibila kolena, ko je z globokim poklonom pred dožem in zborovalci stopil sredi dvorane.

— Ilustriissimo principe — svetli zbor, je dejal vojvoda Dall Ferro s tresočim glasom in tako slabo, kakor da se mu gre za življenje in za smrt. Prišel sem pred vas, da izpolnim krščansko dolžnost. Republika beneška izvršuje policijsko oblast na Adriji, v Sredozemskem in v Egejskem morju. Zvesta svoji slavni preteklosti zastavlja vse moči, da si ohrani neomejeno to pravico. Vsled velikih vojen s sovražniki krščanske vere pa je bila zadržana, izvrševati to pravico s tisto neizprosno strogostjo, ki bi bila potrebna. Tako je prišlo, da se je vnovič zaredila v teh vodah strašna zalega — piratje. Ogromno je število teh razbojnikov in velikanska je njihova moč. Od Benetk do Egipta ni pred njimi varna nobena ladja, nobeno selo. Napadi na ladje, na vasi in celo na mesta se dogajajo vsak dan. Piratje ropajo, požigajo in more brez usmiljenja. Ni jim mar, če je kdo krivoverec ali kristijan. Postali so hujši od Turkov in ves kristjanski svet v Levanti prosi mogočno republiko, naj prihiti na pomoč in naj zatre za vedno pomorske razbojnike.

— Kaj torej predlagate, vojvoda Dall Ferro? je vprašal dož.

— Predlagam, naj slavna republika stopi v dogovor z nemškim in s turškim cesarjem in naj vsi trije z združenimi močmi odpošljejo primerno mornarico, da uniči pomorske razbojnike.

— Veliki svet je slisal vaš predlog, vojvoda Dall Ferro, je dejal dož, in posvetoval se bo o njem. Izvolite počakati v sosedni dvorani, da se Vas zopet pokliče in se Vam naznani storjeni sklep.

Vojvoda je prebledel. Upal je, da bo smel biti navzočen pri posvetovanju, ali vzle vsem prošnjam mu tega dož ni dovolil, češ, da temu nasprotuje beneška ustava. S težkimi koraki, skori omahujé, je vojvoda Dall Ferro zapustil dvorano.

V velikem svetu se je, komaj da je bil odšel vojvoda Dall Ferro iz dvorane, vnel živahna razprava, ki je bila dostikrat bolj podobna prepiru kakor posvetovanju. Dall Ferro se vendar ni bil čisto zastonj trudil. Tisti nobili, ki so se z veliko vnemo zavzemali za njegov predlog, poudarjali so občečloveško dolžnost republike, na njeno čast in na ugled, pa tudi na njeno korist, češ, vojne s Turčijo požro ogromne vsote, a Turčija je ravno vsled tega toliko nasprotna beneški republiki, ker delajo piratje Turčiji velikansko škodo, napadajoč njena mesta in njene ladje.

Naposled je vstal Zeno. Videlo se je vojnemu ministru, da je razburjen in da nikakor ni zadovoljen z ostrim prepričanjem, ki se je bil vnel. Z eno samo zapovedujočo gesto je napravil mir v dvorani in ko je zavladala tihota, je s svojim polnim, donečim glasom razložil zborovalcem svoje mnenje.

— Piratje so bili dolga stoletja strahovalci beneške republike, je rekel Zeno. Brez števila bojov so imeli naši predniki z njimi, a zatreji jih niso mogli. Dož Peter Candino II. se je od leta 932. do 939. vojskoval s pirati. Podvrgel je pač Koper pri Trstu, kjer je bilo njih glavno zavetišče, požgal mnogo njihovih ladij, a piratstvu ni bilo konca. Da, piratje so bili tako predrzni, da so pri belem

dnevu prišli v Benetke in vdrl v cerkev sv. Marka, kjer se je ravno vršila poroka. Odpeljali so novoporočence in vso nevestino do to, ki je bila po takratni navadi razstavljena med poroko v cerkvi. Dož Orseolo je šel zoper pirate z veliko mornarico. Zavzel je krasna dalmatinska otočka Korčulo in Hvar in vse opustošil in pomoril, a piratstvo je tudi to prestalo in se vnovič razvilo. Kadar so bili piratje na beneški strani, je bila republiki beneški vedno sreča mila. Kadar so se piratje združili z našimi nasprotniki, smo imeli vedno nesrečo. V vojnah z Bizantinci, z Genovezi in s araraci, kakor tudi v križarskih vojnah smo se borili rokla v roki s pirati in dosegli zmago na zmago. Spominjam vas le vojne z nemškim cesarjem leta 1177. Cesarjev sin Oton je imel 75 bojnih ladij, republika jih je imela le 3. A na pomoč so našim prednikom prišli piratje in v slavni pomorski bitki pri Salvaduru, med Piranom in Porečem v Istri, je zmagala beneška republika, ujela cesarjevega Otona in zavzela 48 ladij nemškega cesarja. In nasprotno je bila republika beneška strahovito poražena, ko so se piratje združili s Genovezi. Ali vas moram spominjati na žalostni izid pomorske bitke pri Korčuli 8. septembra 1277? Lamba Doria je prišel z genoveško mornarico v Adrijsko morje. Dasi je imel dosti manj ladij, kakor beneška republika, je dosegel vendar velikansko zmago. Piratje so uždali naše ladje in zgorelo je 65 beneških ladij in 7000 vojakov se je moralo vdati sovražniku. Še bolj kakor v preteklosti, pa potrebujemo pomoči piratov sedaj. Piratje so danes najnevarnejši sovražniki Turkov in če hoče beneška republika ohraniti svoja posestva v Levanti, ta posestva, ki so neizčrpni vir beneškega bogastva, mora biti v zvezi s pirati. Ojkar so Turki zavzeli Albanijo, je na tisoče ljudi zbežalo pred njimi. Naselili so se po istrskih otokih in okrog Kvarnerskega zaliva in se združili s pirati. Nikdar niso imeli piratje toliko moči, kakor zdaj, in nikdar niso bili tako številni.

— Za krščansko državo ni častno, da se pajdaši in družji z razbojniki, je zaklical mlad nobili, ko je Zeno za trenutek utihnil.

— Če sme avstrijski nadvojvoda dajati piratom zavetje in jih porabljati za svoje namene, sme to storiti tudi beneška republika, je energično zaklical Zeno. Republika je dosti neprevidno postopala, ko je pred nekaj leti — 1562. — vsled pribož Solimana odposlala navidežno ekspedicijo zoper pirate. Beneško brodovje je uničilo nekaj piratskih ladij. Zato je morala republika pirate bogato odškodovati. In ker je bila pri tej ekspediciji slučajno uničena tudi neka turška ladja, je morala republika še zanjo odšteti 26.000 cekinov in svojega kapitana kaznovati z ječo. Tudi sedanji turški sultan Selim II. zahteva, naj republika nastopi proti piratom in naj jih uniči. Njegova zahteva je umljiva. Če gremo v boj proti piratom, se pridružijo ti našim sovražnikom in Turčiji bo olajšan njen namen, polastiti se naših posesti v Levanti.

Zeno je za trenutek umolknil in se ozrl po zborovalcih. Potem je s posebnim poudarkom zaklical: — Naznanjam vam, da pripravljaj sultan Selim velik napad na bogati Ciper in beneška republika je popolnoma osamljena, če si od tuji se pirate.

Benečani tiste dobe so bili sicer demoralizirani in korumpirani do kosti in niso imeli čuta ne za čast, ne za slavo svoje domovine, toda zavedali so se, da je vse njihovo bogastvo odvisno od moči in veljave republike in zato so se v raznih trenutkih skoro vedno podvrgli željam in nasvetom svoje vlade. Zeno je besede so napravile na veliki svet najmogočnejši vtisk. Utihnil so tudi tisti, ki jih je bil vojvoda Dall Ferro z bogatimi darili in velikimi posojili spravil na svojo stran, kajti tudi ti so spoznavali, da usahnejo vsi

vir beneškega bogastva, če se Turčija polasti beneških kolonij v Levanti, kar je bila že večkrat poskusila in na kar se je, kakor je bilo občno znano, tudi zdaj zopet pripravljala.

Zeno je videl, da je zopet enkrat zmagal, a zmagati je hotel sijajno in si utrditi stališče. Zato je predlagal, naj veliki svet čuje sodbo vojnih zapovednikov. Navzoči trije vojni zapovedniki so se s kratkimi besedami izrekli v Zenovem smislu, a ko je Zeno hotel še druge poklicati, ki so čakali na dvorišču, je veliki svet to odklonil.

— Glasujmo, glasujmo, so kričali nobili in veliki svet je soglasno odklonil prošnjo in predlog vojvode Dall Ferro.

Tresoč se po vsem životu je vojvoda Dall Ferro nekaj trenutkov pozneje stal zopet pred dožem in iz njegovih ust izvedel sklep velikega sveta, sklep, ki je podrl vsa njegova upanja. Niti besedice ni mogel izpregovoriti ko je dož končal. Zastajala mu je sapa in zdelo se mu je, da ga zapušča zavest. Toda premagal je svojo slabost. Ponos njegov je bil tako velik, da starega moža ni zapustil niti v tem trenutku. Vojvoda Dall Ferro se je vzravnaval in z lahkim poklonom zapustil dvorano. Ko pa je prišel do stopnic, tedaj je bilo konec njegovemu premagovanju. Strast, ki je divjala v njegovi notranjosti, ga je preobladala, dvignil je pest in nad zbranimi vojskovodji zakričal:

— Klical sem zoper pirate na pomoč turškega sultana in nemškega cesarja. Oba sta mi jo odklonila. Poklical sem na pomoč beneško republiko in tudi ta mi neče pomagati. Naj jih bog kaznuje vse tri, cesarja in sultana in tudi beneško republiko.

Zdaj so starca zapustile vse moči in zgrudil se je brez zavesti na stopnice.

(Dalje prihodnjič.)

JOSIP REMSKO GOSTILNICA

163 Reed St., Milwaukee, Wis.

se priporoča rojakom za obisk. Postreže s pristnimi pijačami in izvrstnimi smodkami. Na razpolago

KEGLJIŠČE in DVORANA

Cunard, Ogrsko, Ameriška Linija

Iz New Yorka v zredozemsko in adrijska pristanišča

V Reko čez Gibraltar, Neapol in Trst

Slavonia, Pannonia, Novi MODERNO ZGRAJENI PARNIKI NA DVA VJAKA, Carpathia, Ultonia

Posebno zgrajeni v to svrhu in bojo redno pluti na tej črti skozi celo poletje in zimo; pridružila se bodeta še dva največja svetovna parnika CARONIA in CARMANIA. Obiščite naše zastopnike glede cen in izvanrednih komodnosti za med krovné potnike. — Za nadaljna pojasnila obrnite se na

CUNARD STEAMSHIP CO., LTD.,

F. G. Whiting, M'g'r Western Dept., S. E. Cor. Dearborn and Randolph Sts. Chicago, Ill., ali na lokalne agente vsepovsod.

Čemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pušiš si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.

Na novem prostoru V. Kobzina

594-596 Blue Island Av., Chicago

Slika predstavlja otročji voziček, trpežnega dela s streho samo \$3.95

Se priporoča slav. občinstvu za obisk, ter jamči za točno in pošteno postrežbo

Slovensko Narodno Samostojno Društvo

V RAVENSDALE, WASH.

USTANOVLJENO

25. aprila 1908 in inkorporirano dne 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN ARKO, Ravensdale, Wash.

Tajnik: CIRIL ERMENC, Box 9, Ravensdale, Wash.

Blagajnik: MIKE FERLICH, Ravensdale, Wash.

Društvena seja vsako zadno nedeljo v mesecu, ob 9. uri dopoldne v Georgetown pri Frank Ludwigu v prvem nadstropju

Tisti 'deževni dan'

Vsak štedljiv človek se pripravi za ta, takoimenovani "deževni dan" Hranijo si delež od svoje plače, in tega spravljajo v naše hranilne zavode v pomnožitev. Z enim dolarjem lahko prične te pri

Industrial Savings Bank

652 Blue Island Ave.

Premoženja nad pol milijona dolarjev.

Podpisani naznanjam

Slovencom in Hrvatom

da točim v svoji gostilni

zraven Atlas pivovarne razven dobre Atlasove pive MAGNET tudi najboljša Californijska vina ter izvrstne rakije, in sicer na

680 BLUE ISLAND AVENUE

Nadalje postrežem s prostim mrzlem in gorkem prigriskom dopoldne in popoldne, a opoldne dajem izvrstno kosilo za 15c s kozarcem pive ali vina.

IG. F. HALLER, lastnik

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Velika noč 1909 pa zlati malik.

Prihodnja, to je 11. t. m. je zopet velikonočna nedelja. Stoletja so minula, v katerih se je preganjalo, raz živih meso trgalo, morilo ter na gromadah zažigalo — vse v večno čast božjo. — Propagandiralo se je za razne osebe, za čenkeve, to je najbogatejšega trusa na svetu, v imenu proletarca Krista, človeka zmoljivega in grešnega kot smo mi, kar je sam pripoznal. Govoril ni v molitnicah, ne v dvoranah, marveč v kakašni umazani ulici, ali pa pod prostim nebom; kakor delajo to proletarci dandanes, katere prejanjajo, obsojajo in zapirajo, tako delali so tudi s Kristom; on pa se jim je skrival dokler ga niso ujeli in umorili. — Propaganda pa gre naprej, tudi danes se pridiguje, reformira, prosi in roti — moli se zlati malik, kakor se ga je molilo takrat v eni ali drugi obliki, takko je še danes v navadi, — toda vse za denar.

Nekoč je vprašal nek profesor svojega učenca, da naj mu razloži razliko med nami in našimi prapradeli, koji so zlato tele molili. Učenec mu je odgovoril: "Vseka-ko so bili naši prapradelci na boljšem. Kako to? zaupije profesor. Mi vendar molimo boga! Ne, mi odvrne učenec, mi molimo pozlačene malike, — bodi si že le-sene, železne, jeklene, ali kakorš-ne koli, medtem, ko so naši stari molili čisto zlato!"

Ali zatoreš zanikati, dragi čitatelj, da je o velikonoči leta 1909 še milijone in milijone nevednih ljudi, kateri molijo malika, okinčanega z raznimi svetincami in bliščecimi ponarejenimi dragulji in gorečimi svečicami med tem, ko njih lastniki — svečeniki — spravijo nabrani, od nevednega ljudstva darovani denar v nikdar polno bisago.

V dvajsetem stoletju smo, v času civilizacije in napredka. Ali pa napredujemo tudi v tem oziru? Ne, in zakaj ne? Že zgoraj smo omenili, da je cerkev, posebnost rimske cerkve največji, najbogatejši in pa ob enem najzlobnejši trust na svetu, katere s svojo židovsko politiko terorizira ves svet, pa bodi si katoliški, ali nekatoliški, za kar so nam najboljši dokaz Zdr. države o aferi Filipinske odkupnine — papežev blagoslov Taftu, Nemškemu cesarju, — prostozidarju in protestantu, potem katoliški glasovi ob času volitve, in vapeževa zadovoljnost o izvolitvi Tafta, ameriškim predsednikom. Kaj? — Nas svobodomiselci pa naduti popi preklinjajo; toda časi, ko so naše svobodomiselne prednike na gromadah sežigali, so minuli. Duh časa prodira danes v najtemnejše brloge in ruši starodavne zgradbe v nič, prah in pepel. In dasiravno se nam nasprotuje ter polena pod noge meče, vendar čim dalje tem hitreje stopamo z vidnimi koraki naprej, — naprej v svetlobo.

Že židje pod pritiskom Mojzesa, so postali nezadovoljni. Hrepeneč po svobodi in napredku, zbrali so vso zlato, katero jim še ni pretkani Mojzes pograbil, strgali so uhanje iz ušes in prstane raz prstov, ter vse skupaj nesli njegovemu bratu Aronu in ga prosili naj jih osvobodi. Aron je pustil vltiti podobno teleta iz tega zlata ter jim ukazal rekoč: "Tega molite, ta je vaš bog!" In zaslepljeno ljudstvo mu je verjelo. Na to je prišel Mojzes, vzel zlato tele, ga raztopil, zlato pa je spral v Sv. pismo sicer pravi, da ga je zmlel v prah in ga na to stresel po vodi, katero so potem Izraelci pili. Res grozna kazen za izraelske otroke. Filozof Voltaire se je bil temu odločno uprl. On je trdil, da Mojzes tega ni storil, ker v onih časih bilo mu je nemogoče kemično sežgati oro zlato ter ga zmleti takko, da bi ga Izraelci pili. Inkvizicija ga je hotla radi tega na gromadi sežgati kot krivoverca, toda rešil ga je kralj, s katerim sta si bila prijatelja. Neuki ali pa zlobni popi pa so trdili, da je bilo to Mojzesu lahko mogoče, ker ako ne bi bil zmogel čudeže

delati, tudi ne bi bil dobil vode iz skale. To je brezsmiselna argumentacija katoliške cerkve in nje duhovnikov še dandanes. Uboga nevednost! Recimo pa, da ko bi prišel danes Mojzes, po štiri tisoč letih po njegovi smrti zopet na svet, našel bi nas moliti — zlato tele, toda v drugi podobi. Brez čudežev, zmleti zlato v prah ter se nas prisililo piti, kakor je to storil on z zlato telico pred 4 tisoč leti.

V postu, o veliki noči, o božiču, o novem letu in nešteti drugih krščanskih praznikih sedi v zlatu in svili opravljen malik z resnim obrazom na svojem prostoru — prestolu, ter deli vsem "krščanskem" in tudi "nekrščanskem" svetu svoj blagoslov, ob jednem pa jemlje od kristjanov in krivovencev zlato — denar. Moderni malik ne zmele njemu darovano glato v prah, temveč rabi ga za propagando tam, kjer mu nezmerne obresti donaša; se ve z predtvezo: "Vse za čast božjo!" Nemo gleda po cerkvi, ponos mu žari raz lic ter zahteva: "Mene molite, šest dni delajte, sedmi dan pa mi prinesite vse kar imate, čeprav vaša deca gladno umira. Mene molite, jaz sem vaš bog in kdor v me ne veruje, bo v pekel vse večne čase. Meni damuj, meni, prinesi tvoje zlato, potem te pošljem v nebesa." In tako se še danes, v dvajsetem stoletju, ljudje medsebojno koljejo — meni v čast in proslavo.

Čudna slika, dragi čitatelj in vendar resnična. Vzemimo največjo ljudovlado, katere ljudstvo misli, da je najmočnejše na svetu. Kje pa so možje tega ljudstva, ki imajo moč in kdo so? Ali niso kapitalisti in "ubogi" papež med njimi, kateri sedi na zlatem prestolu, in na katerega povelje njegovi hlapci — popi sekundirajo kapitalu, koji kurjejo postave v pogubo nas, brezpravnih ljudi — v ljudovladu. To je tisto zlato tele, tisti malik, kateri diktira postave napram proletarizmu, kateri vpliva na naše zastopnike — poslance — ljudske hlapce. Ali so ne polkari vse, kadar tisti malik samo migne? Ako se pa kateri zaveda, ter ne teče in ne trobi z njimi, se mu pa rogaajo in s prstom kažejo nanj, kot na kakašnega norca. Zlato tele — malik, se mu pa smeje, rekoč: "Nisem ga še podkupil, denar pa imam tudi za njega, in ako ga bodem potreboval, ga bodem že še dobil."

Koliko ljudi je danes na svetu, ki zamorejo reči, da mi to tudi njih ideal? To je bog moči in ljubezni! To je tisto zlato tele — malik, ki ima kar mu srce poželi! On potuje, sedaj tukaj sedaj tam in kamor pride, se mu vse klanja, vse mu danuje, in za to mu milijone delavev roboti. Dobrovoljno in zvesto, obupno a stanovitno temu idealu milijoni sužnjujejo, v njegovo robstvo vstopajo, brez razlike stanu, že v mladosti ter ji deloma morajo robariti, navadno skozi celo življenje — še clo v starosti. To je tista sekta malikovalstva h kateri pripadamo v nežni mladosti brez naše krivde in volje, brez razlike stanu, kakor sem že omenil. Revni radi pomamikanja, bogatini pa iz navede in iz pohlepnosti po še večjem bogastvu in nadvladi.

Ta zlati malik je vladar sveta. Vse ga molijo po svoje, toda brez razlike. V Zdr. državah mu roboti 90 odstotkov vsega prebivalstva, med tem pa, ko oni delajo zanj, in ko on — malik — nemo gleda v svet, se pa tudi, seveda časi spreminjajo. Kakor so Judje stezali roke po objavljeni deželi, tako hrepni ljudstvo danes po boljših časih. In tako se vleče naprej; ljudstvo na se bori, lasa, preklinja, obmetava z najostudnejšimi izrazi in blatom, se kolje in mori v dosego nadvlade.

Preračunjeno je, da tkalnica lahko opravlja ena sama ženska, katere izdelava oblačilnega blaga za dvanaest sto ljudi, kar pomeni, da kadar bode ljudska inteligenca zadovoljno v to privolila,

da se bodo nagi blekli in stroje opravljali neodvisni možje, katere bodo zopet hranili drugi, dobro plačani delavci. Dokler bomo pa imeli današnji sistem, tako dolgo se bode nadaljevala borba po denarju in borba po nadvladi. Da si nimamo danes več telesne sužnosti pač pa mezdnjo, je to tudi prokletstvo za prosvetljeno dvajseto stoletje.

Nadalje pozabijo dandanes vsi ljudje, vsaki čas svoje ideale, se boreč za dobiček. Nekaj jih je, kateri mislijo, a zabiti in domisljavi kakor so, se pa navdušujejo za stvari, katere so nemogoče. To je napredujoče gibanje ljudi, in katero bo razumne gotovo privedlo prej ali slej do cilja. Res, da bo ta zlati malik še sedel na svojem prestolu in nemo zrl med boreče se ljudstvo, enim se bo smejal, drugim zopet rogal ob času volitve, da si nabere privržence in poštenim ali nepoštenim potom izvoli ministre s katerih pomočjo potem vlada celi svet.

Toda tudi ta pošast se ne bo vedno smejala in rogala, tudi njo bode prej ali slej, po nazorih naših duhovnikov — hudje vzel. Ob svojem času bo tudi tega zatega teleta pravični Mojzes, kakor pred štiri tisoč leti, zmlel in ga ljudem dal piti, ter jih tako zvedal v bratsko slogo človečanstva. Ob času ko se bodo ljudje zavedali, bacnili bodo tega brezčutnega in brezsrčnega malika raz sedeža — in mogoče to ravno za velikonočno vstajenje, vstajenje svobode, bratstva in enakopravnosti. Takrat bo vesolno ljudstvo slavilo enega edinega boga — boga pravice in ljubezni, v kateri so zapopadene vse vrline večne resnice, katere bo in bi morala vladata na zemlji kakor v nebesih!

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

SLOVENSKO PODJETJE!

THE DOUBLE EAGLE BOTTLING CO. Prva in edina slovenska tovarna za izdelovanje

NEOPOJNIH PIJAČ

pop, gingerale, lemon-sour, sodavica, v steklenicah ali v tanks. Slovenski krčmarji in spleh rojaki podpirajte slovensko podjetje.

Za društvo:

JOHN POTOKAR, preds. in poslovodja, LOUIS KNAUS, blagajnik

1838 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O. Telefon Cuy. Central 5473

F. J. Skala & Co.

Česko-Slovanska Banka

318-320-322 zap. 18. ulica, Chicago.

Zastopstvo plovnih družb: Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antwerpen, Havre, Liverpool in Southampton.

Javni notarjat: Izdeljujejo vse uradne listine in uredujejo vse denarne zadeve v stari domovini.

Nadzorujejo in izterjavajo denar in sprejemajo hranilne vloge od drugih bank.

Odajo v najem blagajnične predale, narejene po najnovejšem sistemu, varne proti vplomu in požaru, za shranjevanje denar, vrednostne papirje in dragocenosti. Najemščina predala za celo leto samo \$3.00

FRANK SAKSER CO.,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Podružnica

6104 ST. CLAIR AVE. N. E.,

CLEVELAND, O.

Ako si namenjen

ženo, otroke, ali pa sorodnike, ter prijatelje v Ameriko vzeti, potrebuješ človeka, zato obrni se zanesljivo na nas, ker bodeš najpoštenejši in najboljše postrežen. Mi zastopamo vse boljše parobrodne družbe in prodajamo vožnje listke po izvirnih cenah. Dajemo pojasnila brezplačno, podučimo rojake za potovanje in oskrbimo vse potrebno tako, da nimajo nobenih zaprek. Na naselniškem uradu (Ellis Island) služimo jim vedno v najboljšo pomoč.

Avstrijski denar

kupujemo in prodajamo po dnevnem kurzu. Ako potuješ v staro domovino in imaš večje svote denarja ali draft, isto lahko pri nas zmenjaš in kupiš ček za ljubljansko kreditno banko. Ta ti ček takoj izplača, nemore ti ga nihče vkrasti, ker njemu ne bo plačan. Imašli iz stare domovine kaj denarjev sem dobiti, piši svojcem, da vplačajo v Ljubljansko kreditno banko in mi potem izplačamo.

Ne prezreti!

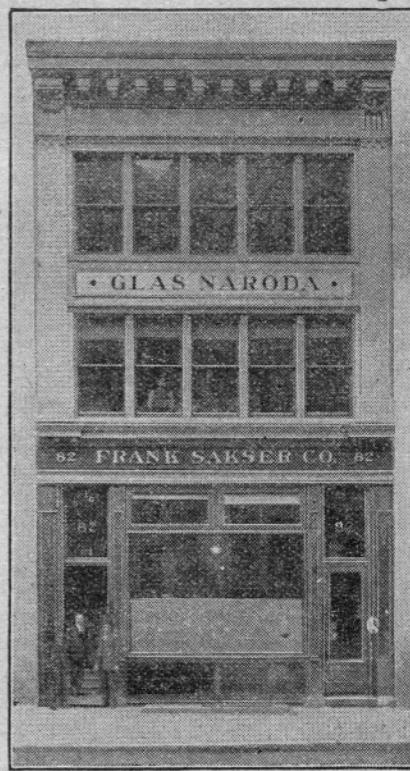
Imateli v staro domovino komu kak pooblastilo poslati, obrnite se na nas, mi vam ceno in brzo postrežemo, in pooblastila bodo pravilno narejena. Ako želi kateri vojak biti oproščen od orožnih vaj in preglednih zborov, (Kontrollversammlung) naj se obrne na nas in pošlje svojo vojaško knjižico, mi mu preskrbimo, da ne bo imel sitnosti, ko se domu vrne.

Denarje pošiljamo

na vse kraje sveta najhitreje in najceneje. Vsaka denarna pošiljatev po nas poslana pride v stari kraj v 10 do 12 dneh; vse vsote izplačuje za nas c. k. poštnekrat čuje od drugih. Posredujemo denarne uloge ter jih nalagamo v zanesljive hranilnice ali posojilnice po 4 in 4½ odstotkov obresti. Vsak uložnik dobi izvirno hranilno knjižico. Obresti teko od dneva uloge. Izplačujemo uloge na hranilne knjižice in dajemo posojila na nje.

Važno za rojake,

ki nameravajo potovati v staro domovino z dobrimi in brzimi poštami parniki. Vsakdo naj si izbere jednega izmed onih parnikov, kateri so označeni v listu pod naslovom "Kretanje parnikov" in naj nam pošlje \$5 are, ter objednem naznani ime parnika in dan odhoda, da mu moremo zagotoviti prostor. Vsakterit potnik naj si uredi potovanje tako, da pride en dan pred odhodom parnika v New York. Vsak potujoč rojak naj nam piše ali brzojav, kdaj pride v New York in na katero postajo; naš človek ga pride iskat in vse potrebno ukrene za prtljago ter ga odpelje na parnik, zakar nima potnik nobenih stroškov. Če kdo dospe v New York, ne da bi nam naznanil svojega prihoda, nam lahko iz postaje telefonira po številki 4687 Cortlandt in takoj po obvestilu pošljemo našega človeka po Vas. Le na ta način se je rojakom, nezmožnim angleščine, mogoče izogniti raznih oderuhov in sleparjev ter nepotrebnih stroškov. Ne uročite nikomur niti centa predno niste v naši hiši, katero vidite tu naslikano. To je zelo važno za potujoče rojake, ker dandanes preži na vseh postajah in ulicah po New Yorku obilo sleparjev in ljudi dvomljive vrednosti. Ako žrtvujete par centov za telefon, prihranite dolarje, ker zagotovo veste, kam pridete in Vas ne vlove postopači ali vozniki, ki veliko zahtevajo od Vas, a Vas še prodajo brezdušnim oderuhom, kateri speljejo ljudi navadno na slabe parnike. To je zelo važno in koristno.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.,
597 W. 20th St. Chicago, Illinois.Subscription \$1.50 per year.
Advertisements on agreementPrvi svobodni miselni list za slovenski
narod v Ameriki.'GLAS SVOBODE' IZHAJA VSAKI PETEK
in veljaZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$1.50
za pol leta.....75cZA EVROPO:
Za celo leto.....kron 10
za pol leta.....kron 5NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
597 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL.Pri spremembi bivališča prosimo naročnike
da nam natančno naznani poleg NOVEGA tudi
STARI naslov.

MODERNA SUŽNOST.

Da je plačilni sistem, pod katerim moderni takozvani svobodni delavec živi in dela, nič drugega kot nova oblika nekdanje sužnosti in srednjeveška podložnost, je nedvomljivo in kar se že zdavnaj v socialističnim govornim običaju z besedo "plačilna-sužnost" označuje. S tem se na dejstvu nič ne predrugači, da so si posamezne delavske kategorije vsled naklonjenosti razmer, ter svoje lastne razumnosti in sile mesta priborile ktera seveda nimajo nič, sužnosti podobnega na sebi. Take izjeme so bile v starem in srednjem veku tudi, pri čemer nam je le na družbe (cehe) za misliti, katere so del trdnega oklepa srednjeveške države tvorile, brez da bi se zamogle gospodarstva nad državo vdeležiti. Za ogromno pretežo delavstva je pa nazivljenje "plačilna-sužnost" primerno, v toliko kolikor je vsaki od njih na delodajalca nepobegljivo privezan, pri čemer se morabitna sprememba prav malo upošteva. Ona se upošteva v časih prosperitete a odpače popolnoma v časih slabega prometa; v tistih časih je delavec vseskozi samovolji podjetnika izročen, to je, ako ni v kakšni strokovni družbi, katerih je dandanes še malo, koja mu je močna zaščita v vsaki nepriliki.

Razloček med preteklostjo in sedanostjo je edini ta, da suženstvo, manj opravičenih na eni strani, in predpravnost — navadno dedno — na drugi strani, so bile prej državne uredbe, med tem ko sedaj, kakor pravijo, vsi enakopravnost živajo, ter so vse dedne predpravnice, — vsaj v republikanskih državah, — povsem izključene. Najboljši možje so v starem veku suženstvo za nekaj samoobsebi umevnega in nedrugače tolmačili in tudi revolucionarski kmetje v srednjem veku niso mislili na državni preobrat, marveč so zahtevali samo na podlagi zgodbe (biblije), da naj se z njimi človeško postopa. Tudi komunistična razkolnost (sekt) srednjevega veka je spajala svoje religiozne in druge skrivnostne uke, in zaradi tega si ni mogla jasno podobo ali obliko kake države predstavljati, ktera bi enakopravnost vseh pripoznala, kar ima človeško obličje.

Sedaj se je pa proti koncu 18. stoletja vzdignila buržoazija, da bi fevdalno državo zrušila. Iz zelo materialnih vzrokov, toda s silno idealnim načrtom. Pri tej priliki so se, takorekoč "človeške pravice" odkrile. Tu se je najprej razglasila neodvisnost Amerikancev in potem so se razglasile ljudske pravice v Franciji. Da se je pri tem takoj rešili razkol med teorijo in prakso pojavil bilo jih je le malo, ki so to zapazili in je začetkom zahteva po nepristranski človeški pravosti se sama polagoma pojavila. Buržoazija se je tudi desetletja pošteno trudila, da bi v gotovi omejeni meri enakopravnost vseh državljanov uveljavila. Toda to je kmalu konec našlo, ko je delavstvo s svoje strani enakopravnost resno zahtevati pričelo.

Tako smo do stanja prišli, katero formalno pripoznava enakopravnost vseh državljanov; kar se pojavi pri jednaki volilni pravici,

vendar pa je neko novo sužnost vstvarilo. Ne samo po vzgoraj označenem razmerju med podjetnikom in delavcem, temveč skozi ves mehanizem političnega in družabnega življenja, katero daje posedujočemu razredu absolutno pretežo, nad ničesar imajočim. Mislimo, da nam ni potreba o tem podrobneje razmišljati, ker vsaki naših čitateljev to več kot preveč na lastni koži občuti.

Kdor je videl v malih tovarniških mestih držav Nove Anglije, številne male lesene hiše, katere so postavljene okolo palače in parka tovarnarja, ta se nehoti spominja silnih gradov staroveških vitezov, kateri so nadkrižovali ubožne lope robov. Izvantege je pa tudi strmljenje postavodaje in praksa sodnikov povsem odkrito tako vrejeno, da se enakopravnost tudi formalno uniči. To najbolj jasno kaže, kjer se volilna pravica poslabša, ker splošna volilna pravica kapitalizmu službo odpušča.

Beseda robstvo je bila splošna, ter je bil običaj v javnem življenju, posebno tu v Ameriki, o svobodni deželi silno govoriti, a tudi to se že, kakor vse kaže, smatra za manj potrebno. Kako bi bilo sicer mogoče, kapitalističnemu časopisju skrajno enične ponudbe brezposelnih oglašati, kateri se takorekoč za sužnje ponujajo. Ni dolgo tega, ko smo o tem pisali, ter moramo povdarjati, da se pogostoma to dogaja. Mogoče je, da si tako časopisje reklamno dela, ter se dotični ljudje v ospredje rinejo, ali da pozornost na se vlečejo, da bi lažje delo dobili. Ali to ne predrugači stvar, ker s tem je situacija najostreje očrtana. Pojem modernega robstva je ljudstvu nekaj navadnega postalo, a pri buržoaziji očitno v tem zmislu, da nima nič proti temu; pri masi upamo tako, da se bode predramila iz poniževalnega stanja, ter mu s pomočjo socializma konec storila.

NE SODITE, DA NE BOSTE SOJENI!

Le ta, baje Kristov rek si je g. Ivan Kaker, isposodil, ter se v glasilo "obersocialistov" z dne 30. marca t. l. št. 81 nad nami grozno razkoračil misleč, ta paper bo zadostoval, da Kondu in Mayerju za vedno sapo zaprem no "Glas Svobode" pa mora najmanj, vsaj vrag uzeti. Najel si je zagovornika ala Glumae, ter po nas udrihal da je joj. Očita se nam da smo lagali, ko smo odločno zahtevali od Kakerja da se izkaže, kam je za Simon Gregorčiča nabrani denar prišel. Kaker je nato "po previdnosti božji" (Lopov kolikor ga je, se tu še nekaj iz "božje milosti" norčije) shranjeno "potrdilo" od g. A. Gabrščka iz Gorice, s klisejem ponatisnil, katero se glasi: (Na vrhu je firma tiskana) — Gorica, dne 13. junija 1907. Cenjeni gospod Ivan Kaker, 669 Loomis st. Chicago, Ill. U. S.

Potrjujemo prejem zneska K 299.76, katerega ste nabrali med tamkajšnjimi Slovenci za Gregorčičev spomenik in ga vposlali na nas z naročilom, da ga izročimo svojemu namenu.

Zahvaljujoč se Vam za Vašo požrtvovalnost, Vam naznanjamo, da smo denar naložili v "Goriški Ljudski Posojilnici" ter o tem obvestili "Osrednji odbor za Gregorčičev spomenik".

Priporočamo se Vam ter bilježimo z odličnim spoštovanjem.

Upravništvo "Soče";

A. Gabršček I. r.

Tedaj, to je do pičice natančno ponatisnjeno ominozno "potrdilo", katero je Kaker po "božji previdnosti" shranil. Toda oglejmo si naše postopanje, katero pa ni po "božji previdnosti" temveč čisto naravno in pravilno.

Cenjeni čitatelji naj si zapomnijo, da je gorenje potrdilo z dnem 13. junija 1907 datirano.

Gospod Ivan Molek, je v jeseni 1907 na g. Gabrščka v Gorico o zadevi pisal in vprašal, je li Kaker za Gregorčičev spomenik nabrani denar, tja poslal. G. Molek je odgovor dobil od imenovanega

gospoda, ter je v pismu naznanil, da je on, Gabršček, spomladi enkrat (1907) od Kakerja pismo prijel, v katerem ga je Kaker vprašal, kam da hoče denar vposlati, a pozneje Gabršček ni dobil od Kakerja nobenega pisma pa tudi nikakega denarja. Pristavil je še g. Gabršček, da je mogoče Kaker denar neposredno na osrednji odbor, kateri je v klerikalnih rokah, poslal.

Dotično pismo je g. Molek shranil, ker je bilo na njega naslovljeno, a čital ga je Konda in Mayer, in slišala je vsebino čitati tudi Končova soproga.

Tedaj potrdilo se glasi z dne 13. junija 1907, a v jeseni tistega leta je pa g. Gabršček pisal, da od Kakerja ni nobenega denarja prijel!

Res čudna je "božja previdnost", katera nas je nato navdahnila, da smo pisali na "Odbor za Gregorčičev spomenik" v Gorico, in dobili smo nastopni odgovor: "Slavno uredništvo! Odbor za Gregorčičev spomenik je prejel 11. 10. 07. po posredovanju "American Express Company" 113 kron, 30 vinarjev, ki jih je poslal g. I. Kleper v Joliet Ill.

Bržkone je poštni uslužbenec po pomoti zapisal "Kleper" nam. Kaker. Ta dar je bil izkazan v tukajšnjem listu "Gorica" in tajnik našega odbora se Vam je zahvalil pismeno. Ako se je to pismo izgubilo, dovolite, da se Vam, ameriškim Slovincem srčno zahvalim za ta velikodušni dar tem potom še enkrat.

Gorica, 14. 4. 08.

Z rodoljubnim pozdravom

Josip Ivančič, profesor v pok., član odbora za Gregorčičev spomenik".

"Božja previdnost" nas je še naprej gnala in pisali smo v zadevi na upravništvo "Amerikanski Slovinci" v Joliet, Ill. in g. Klepec nam je dne 26. aprila 1908 z dopisnico odpisal, da je omenjeno svoto (113. 30.) on odposlal in da je bila v Jolietu nabrana.

Tedaj, kako se to strinja? Kaker ima potrdilo glasečo se z dne 13. junija 1907 da je denar baje g. Gabršček prijel, a v jeseni tistega leta, g. Gabršček o denarju ničesar ne ve. Osredni odbor v Gorici, je prijel edino K. 113.30, toda iz Jolietu in ne od Kakerja, in g. Klepec piše, da je bila ta svota v Jolietu nabrana!!

Nam se vsekako dozdeva, da je "božja previdnost" Kakerja na cedilu pustila, in ker mi Kakerja bolj poznamo, kot kdo drugi, izrezali smo dotični klise iz Proletarea, ter ga g. Gabrščku poslali, da nam stvar pojasni in to ominozno potrdilo z pismom na g. Moleka v soglasje spravi, kajti nam ne gre v glavo, da bi bil od meseca junija pa do septembra, toliko svoto in posebno iz Amerike prijemšo, pozabil. Pisali smo pa tudi ob enem na g. profesorja Ivančiča da se za stvar zavzame in dokaže kje da je denar.

Sicer pa se nam zelo sumljivo vidi, kako da ni Kaker pošteno ali pa ekspressno sprejemnico ponatisnil, katera nam bi bila verjetnejša kot deset "potrdil".

Mi se ne bi z osebo kakoršna je Kaker in vsi njegovi ožji prijatelji okolo "sošeda izza plotu" niti enkrat ne bavili, ker to so poštenjalkoviči da jim ni para, toda prisiljeni smo, da čas in prostor v listu tratimo, da jih docela razkrinkamo. Tudi nam je "božja previdnost" naklonjena, ko imamo gradiva in dokazil dovolj, da nismo prav nič premalo rekli, ko smo ga nazivali generala vseh sleparjev.

Mi imamo dopise in račune tikajoč se Kakerja, kateri nam svedočijo, da mož nima niti pojma o poštenosti, in ne moramo razumeti, kako da mora še toliko predrzen biti, da se upa v javnost. Se ve, v javnost! Pošten list mi sigurno ne bi prostora dal, toda "gliha skup "štrih", za to pa je tako. Oglejmo si figure okoli revolver-žurnalca, in takoj smo uverjeni, s kom imamo opraviti.

(Pride še.)

Slovenska Narodna Podporna Zveza

Chicago

Illinois.

Vstanovljena dne 1. septembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 937 Blue Island Ave.
JOSIP IVANŠEK, tajnik; 1517 S. 43rd Ave.
ANTON DULLER, blagajnik; 24 W. 25. Str.

NADZORNIKI:

JOSIP VRŠČAJ, MAR. V. KONDA, ALOJS SKUBIC.
Zdravnik: B. J. DVORSKY, 55 Fisk Str.

Vsi v Chicagu, Illinois.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Josip Ivanšek, 1517, S. 43rd Ave. Chicago, Ill.

Sprejeto novo društvo.

Št. 10. v Moon Run, Pa.: Karl Telban, štev. 245; Jakob Mahovne, 246; Jakob Tomec, 247; Ivan Susman, 248; Ignac Oblak, 249; Avgust Flišer, 250; Matija Koščak, 251; Franc Slabe, 252; Ivan Petrovič, 253; Franc Čuk, 254; Anton Rupnik, 255; Anton Stanovnik, 256; Franc Likovič, 257; Franc Ambrožič, 258; Ivan Arkar, 259; Viktor Butija, 260; Ivan Perko, 261.

Izvoljeni uradniki: Karl Telban, predsednik; Jakob Mahovne, tajnik, Box 1; in Ivan Susman, blagajnik. Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

POZIV!

Vsa ona društva, koja se ustanovljajo ter nameravajo k S. N. P. Zvezi se priklopiti, naj to kolikor je mogoče kratkim potom vkrenejo in vse potrebno glavne tajniku pošlejo, da s tem dosežemo postavno število (500) članov in skličemo konvencijo. Oni rojaki, ko so vže poročali, da se pripravljajo na ustanovitev društva, prosimo da se podvzajajo, ker na obljubljeni načrt bi Zveza na 16 ali 17 društev narastla, ter bi bilo dovoljno število članov da se konvencija skliče, kar je toliko nujnejše da se usmrtnina določi.

Truda in dela nas čaka obilo, a ne ustrašimo se ga. Dolžnost je vsakega rojaka, da pristopi v našo bratstvo "Zvezo", ker s tem se zavaruje v slučaju bolezni in smrti. Nikdo ne more vteči bolezni in nezgodi, da, nesreča nikdar ne počiva.

Rojaki mladenči, posebno pa očetje, pomislite nase in na svojo družino, pomislite, da je za vsacega dolžnost da se pravočasno prekrbi za bodočnost, ker nobeden ne ve, kdaj ga čaka nemila usoda; dolžnost je vsacega, da

vkrene vse potrebno da prepreči bedo in pomanjkanje sebi in družini v slučaju, da ga nesreča zadene. Toraj kar lahko danes storiš, nikar ne odlašaj na jutri!

Naloga je naša in bodi tudi Vaša, da skrbimo za udove in sirote po smrti naših bratov.

Mnogokrat se pripeti, da v trenutku človek ponesreči, in če si v podpornim društvu bodeš imel pomoč, koja ti nudi S. N. P. Zveza.

Naj pripomnim še to, kar je silno potrebno, da zavarujemo tudi naše žene in otroke, kot to storijo drugi narodi. Velevažno bi bilo, da tudi Slovenci to storimo, da se zjedimo v celoto in zavarujemo stariše kot otroke v "Slovenski Narodni Podporni Zvezi", kakor se zavaruje n. pr. "Life Insurance".

Rojaki! Prebudite se; napredujmo, da dohitimo druge narode, kateri so v svojo korist, daleč pred nami! Zatoraj, ustanavljajte društva ter priklopite se k naši Zvezi, da bo enkrat ponos vsem slovenskim narodu in korist ter uteha bednim rojakom!

Z bratskim pozdravom

Jos. Ivanšek, gl. tajnik.

1517 S. 43rd Ave., Chicago, Ill.

SLAVA 1. MAJNIKU!

NA BLUE ISLAND AVE.
VOGAL 14. CESTAin NA NORTH AVENUE
VOGAL LARRABEE ST.

Terpežne obleke po zmernih cenah, hitra
poštena in zanesljiva postrežba.

Možke obleke in površniki

po
\$12.50, \$15.00, \$18.00,
\$20.00 in \$25.00.

Popolna zaloga oblek za dečke

po
\$2.95, \$3.95, \$4.95
do \$6.45.

Najboljše klobuke po \$2.00 v Chicagi prodajamo
mi, kakor tudi tako imenovane zajčjake (Stetson
klobuke.)

Slovanska Delavska Podporna Zveza

v Conemaugh

Vstanovljena dne

Pennsylvania.

16. avgusta 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No 1. Conemaugh, Pa.

Podpredsednik: IVAN BREZOVEC, " "

Glavni tajnik: IVAN PAJK, P. O. Box 328 " "

Pomožni tajnik: JOSIP DREMELJ, " "

Blagajnik: IVAN KUKOVICA, P. O. Box 435 " "

Nadzorniki: Predsednik: FRANK ŠEGA, Box 406 " "

II. nadzornik: JOSIP CULJAK, " "

III. " IVAN GLAVIČ, " "

Forotni: Predsednik: MICHAEL AMERŠEK, 824 Park Ave, Johnstown, Pa. " "

odbor: II. odbornik: IVAN SPENDAL, Conemaugh, Pa. " "

III. " MARTIN PETRIČ, " "

Zapisnikar: FRANK PAVLOVIČ, " "

Vrhovni zdravnik: J. M. FERREL, " "

Vsa pisma in vprašanja za posrednika naj se blagovolijo pošiljati na gl. tajnika IVAN PAJK, Box 328 Conemaugh, Pa.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA S. D. P. ZVEZE
V CONEMAUGH, PA.

Vsem cenjenim društvam spadamajoče k "Slovanski Delavski Podporni Zvezi" v Conemaugh, Pa. tem potom naznanjam, da se je odločil glavni odbor na redni mesečni seji dne 28. marca t. l., da se vrši konvencija v mesecu juniju 1909 in da se pri isti ukrene vse kar najbolje mogoče v napredek in prospeh naše vrle nepricačakovano dobro napredujoče organizacije.

Delegatov naj nobenega ne manjka, kajti stroške vžje tako plača vsako društvo, zakaj bi potem zaostalo? Sicer pa čim več cenjenih gg. delegatov se udeleži vseh važnih konvencij, toliko več uspeha ter napredka nam je zagotovljeno.

Rešiti imamo težke naloge, kojih izid, ter napredek je odvisen le od cenj. gg. delegatov; toraj na delo dragi naši sobratje. Odločilni dan je pred durmi in ne ustrašimo se ga ter držimo se gesla: "V slogi je moč!" to je moč, katero nikdo ne premaga. Obstoja naš najbode isti, kakor vseh drugih zavedno naprednih organizacij; naša organizacija naj se razvije krepko med zavednimi rojaki in s tem bomo storili veliko u-

slug našim sobratom ter njih sorodnikom.

Pri tej priliki so prošena vsa cenjena društva S. D. P. Z., da mi blagovolijo naznaniti vsaj do 15. maja imena delegatov, da jih vem priobčiti v glasilo naše "Zveze" vsaj dvakrat.

Assessment na vsa društva se bode razpošiljal v ta namen po 25c. za vsakega člana več kakor po navadi in sicer 3 mesece zaporedoma, da lahko pokrijemo konvencije stroške.

Vožnja na oba kraja, samoumevno plača se iz Zvezine blagajne, dnevno pa plača vsakega delegata društvo samo, kakor se to dogaja pri vsaki drugi Jednoti.

Opozarjam tudi cenjena društva, da smo Zvezine znake pred kratkem iz tovarne dobili, toraj kolikor jih hoče vsako društvo naročiti naj mi blagovoli naznaniti. Znake prodaja Zveza društvam po 60c. komad, so lepo izdelani ter iz čistega zlata (14 karat Solid Gold) in zelo trpežno delo. Društvam pa, katera se mi že naročila poslala, jim pošljem v par dneh.

Z bratskim pozdravom
Ivan Pajk, glavni tajnik.

DOPISI.

Moon Run, Pa., 8. marca 1909.

Razmere me silijo, da nekoliko besedi izspregovorim v prid in v premisli tukaj živčim rojakom.

Dragi mi rojaki! Ali se še spominjate prve krize, katere Vas je zadela leta 1903, 1904 in 1905? Mislim, da se jo spominjate. Tista Vas je občutljivo zadela, ne samo v Vaše žuljave roke temveč tudi v žep. Vaši težko prislужeni tolarji so bili zginili in ostalo Vam ni od prejšnjih boljših časov nič; kapital in trust sta jih Vam zopet odvzela, beda in revščina je pa Vam in Vaši družini ostala. Svaril sem tudi vedno rojake, da demarja nikar ne dajati na "Bond", ali slušali me niso ter mi še sovražno predbacivali, da sem socialdemokrat itd. Dobro! Ti si rajše poslušal sladkoustne klerikale, kot pa mene in sedaj lahko vprašam: kdo je zapeljivec, ali je socialist, ali je klerikalec?

Bila je to prva in občutljiva kriza za Slovence v Moon Run, Pa.

Druga kriza, ki je nastopila 1. 1907 in še danes traja, je gospodarska kriza, katero ne občutimo samo mi tukaj, marveč po celi Ameriki. O tej ne bom obširneje govoril, ker jo tako vsak sam občuti ter jo naj vrag vzame in tistega, ki jo je povzročil.

A tretja kriza, ta pa zadene izključno tukajšnje rojake in sicer jo povzroča Moon Runsko "svetišče", katero se je pričelo graditi pred kratkim. Ta "bond" bo hujši od onega leta 1904 in 1905; ta "bond" za cerkev, kateri ne bo nikdar plačen. To je hud udarec za naše nepremišljene rojake. Ali ste že zacetili rane prvica "bonda"? Obžalujem, ker vas prvi udarec še ni spametoval; še prve tolarje niste pozabili, že tlačite se v drugo pogubo. Ali ni že čas, da se prebudite! Obžalujem, ko

ste vendar že polnoletni, in živimo v dvajsetem stoletju, pa se še pustite tako strašno blamirati. Kaj vam pomaga cerkev v Moon Run? Ali se ne da brez nje živeti? Previdni ljudje bi pač rekli, da bi se dalo brez, na dolg zgrajene cerkve živeti, toda naši rojaki v Moon Run pač niso previdni, to je žalostno. Da niso previdni, navedem sledeče. Tukaj je izvoljen ali se je pa sam izvolil cerkveni odbor št. 1. Ta hodi po hišah in vboje delavce-trpine z večno fah-tarijo nadleguje, in naj bo to pri samih ali pri družinah; in to še sedaj, v teh skrajno slabih časih, kateri že trajajo skoraj dve leti. Ti moške cerkvenega odbora so nekoliko bolj čislani kot drugi (Op. ur. Zaradi česa, ali so bolj nespametni, kot drugi?) in eden teh mož stoji v hišo se domneva, da se vstrašijo. Zakaj? to mi ni znano in tudi ne bom razkrival; ali če mi bo kdo nasprotoval, potem pa pridem na dan, da bom hudo preslal. Tudi so hoteli vplejati ženski cerkveni odbor, da bi morale tudi ženske beračiti za nepotrebno cerkev, ali to se jim vendar ni posrečilo, ker so ženske po mojim mnenju bolj izobražene nego moški.

Leta 1901 se je tukaj tudi ustanovilo društvo sv. Barbare, in kakor sem čul, se je pri neki seji postavil vredlog, da bi vsaki član prispeval za cerkev po \$1.00, toda predlog je pogorel. Drugi predlog za prispevek po 1/2 tol. je dobil večino par glasov. Pogrešamo tretjega, koji bi bil postavil predlog za samo 25c. ali pa ničlo.

Še nekaj pogrešamo, namreč, da bi bila tu še dva gospoda n. pr. "Cirilek" in "Francelček", koja se dolga razumita na izpraznevanje žepov in pa na "hipnotiziranje".

Konečno še to: Tukaj je rojak Jakob Končar, član društva sv. Barbare; bolan je od 20. januarja

1908. Bolniška podpora mu je potekla in zdravniki so se izrekli, da je neozdravljiv, kar mora tudi vsaki pripoznati, da so siromaku dnevi šteti. Po pravilih mu gre usmrtina, ter govoril sem z revežem, kateri mi je željo izrazil, da bi rad v domovini med svojimi umrl. Radoveden sem, bo li društvo sv. Barbare se za bolnega člana in rojaka zavzelo, da mu poslednjo željo izpolni!

Za to zadevo bi pač bilo nujnejši se pobrigniti, kot pa za gradbo cerkve. Brat za brata, rojak za rojaka. Rešite to točko dokler ni prepozno.

Pozdravljam vse svobodomiselnost rojake, Tebi "Glas Svobode" želim pa obilo novih naročnikov, da boš krepkejši izpolnil Tvoje težavno nalogo.

Moon Runčan.

Mount Olive, Ill. 15. marca 1909.

Prosim dovolite mi malo prostora, da se pritožim in sporočim našim rojakom kar sem čital v Glas Naroda št. 58. Piše namreč, da so mu rojaki iz Mudya, Ill. dopis poslali, v katerim naše rojake pozivljajo, da naj k unijam pristopajo ako si hočejo svoj položaj zboljšati. A kaj je Gl. Naroda storil? Namesto da bi rojake pozivljali, da k unijam pristopajo, jih še odvrača ter zasramuje unijske delavce. Torej dragi rojaki ne verujte listu, kateri na tak način piše; Gl. N., pravi, da se sedaj po vseh premogarskih okrajih kolekta za delavsko-unijskega vodja Mr. Gompersa in njegova tovariša, koji so bili obsojeni v zapor in sodne stroške. Tukaj smo izključno unijski premogarji, toda, da bi se bilo kaj v ta namen kolektalo, o tem mi nič ne vemo. T. raj rojaki pazite kakšne liste čitate, na vsak način pa prezirajte kapitalistične liste, ker oni so odkriti sovražniki delavstva. Omenjeni list nikakor ne zasluži naslov ki se ga privedlje "List slovenskih delavcev v Ameriki", marveč ta list nezavedne rojake še bolj pomeenjuje, ker jih odvrača od napredka in svobode; tedaj pozor rojaki! Naročite si in pridno čitajte "G. Svobode", kateri je edini slovenski list v Ameriki, da se vresnici neustrašeno bori za delavske pravice, za napredek in osvobodjenje delavca iz robstva kapitalizma. Iz "Glas Svobode" se lahko priučiš kakšne so unijske koristi, kar v kapitalističnih listih ne boš našel.

Moje mnenje je, da bi se mi vsi svobodomiselnost delavci skupaj vzeli in bi tako umazano tiskarno, kjer se lažnjivi in pa delavcom nasprotujoči listi tiskajo, spremeni v kakšen zrakoplov, kar se je itak većinoma od delavskih žuljev, nezavednih rojakov zgradilo.

Pozdravljam vse svobodomiselnost rojake, tebi cenjeni "Glas Svobode" pa želim mnogo uspeha in napredka v poučevanju nezavednega delavstva.

B. Kajtna.

Op. ured. Unijske organizacije so silno potrebne in unije neprecenljive vrednosti. Se ve, da so pravi vodji na čelu. Mi korakamo času nasproti, ko se bo kapital v zvezi z vlado in sodiščem, na vso silo zavzel, da unije razbije. Vidna znamenja je že sedaj opaziti, kar pride in ako ne bo delavcev združenost stal bok ob bok, potem z bogom pičila svoboda in robstvo bo nastopilo, a kakoršnem se nikomur niti ne sanja. To je resnica. Naš pripristi delavce tega ne ozavzje; on se za politiko ne zme-ni; on raje posluša najhujšega kapitalističnega zavestnika-duhovnika, kateri udriha po svobodomiselnim in naprednem časopisu, češ da je neposredno s peklom v zvezi. Naš rojak, in takih je še grozno veliko, prisega na časopis, ako je v njem kaj čitati o kakšnem papeževem blagoslovu, o Taftovem priznanju in take bedarije, da bi se pa zavedel za lastne koristi, tega pa ne. Slovenski delavec — ne vsi, a pretežna večina — pusti rad, da se drugi zanj bori, češ: čemu bi se trudil, ako drugi kaj dosežejo; bodem že tudi jaz deležen. In to je, ne le prežalostno marveč, naravnost nesramno! Ali, tako je in nič drugače.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
VOZIJO iz AVSTRO-
OGERSKE v NEW
YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Alice 14. aprila 1909 | Oceania 28. aprila 1909
Laura 21. aprila 1909 | Mar. Washington 8. maja 1909

"Laura in 'Alice' sta nova parnika na dva vijaka. 'Francesca' in 'Sofie Hohenberg' sta ravnokar zapustila ladjedelnico ter sta naj-novejša in jako elegantno opremljena.

Naša pristanišča so: Za Avstrijo--TRST, za Ogrsko--REKA. Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp Bros. & Co.,

GLAVNI
ZASTOP
ZA
AMERIKO

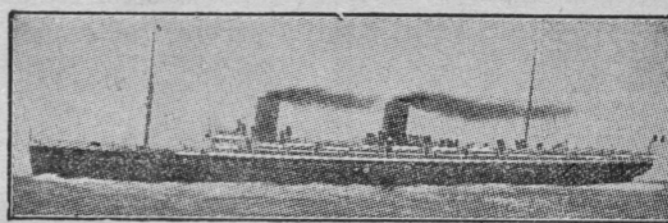
2 Washington St.,

New York, N. Y.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence 30.000 HP | La Lorraine 22.000 HP
La Savoie 22.000 HP | La Touraine 20.000 HP

Chicago, nov parnik 9500 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parniških družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad,
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

ROJAKI: Kedo Vam zamore v slučaju bolezni

jamčiti, da Vas bode hitro in uspešno poploluoma ozdravil? Nikdar kaki Medical Institut, kateri se skriva za imenom že pred več leti umrlega zdravnika, ter Vam ponuja ničvredne zdravniške knjige, samo da iz Vas izmami čim več dedarja, temuč samo izkušeni in vestni zdravnik, kateremu z mirno vestjo lahko zaupate svojo bolezen v zdravljenje in to je jedino samo naš zdravnik

Dr. J. E. THOMPSON

GLAVNI ZDRAVNIK IN RAVNATELJ SLOVEN. ZDRAVIŠČA V NEW YORKU

Dr. Thompson je na zboru od več stotin zdravnikov dokazal, da lahko bolnika ozdravi, brez da ga osebno pregleda; njemu zadostuje natančen opis bolezni v pismu, akopram je bolnik od njega še tako oddaljen. Njegova izkušnost v zdravljenju Vam GARANTIRA, da Vas zamore ozdraviti in ako bolehaate naj si bode na kateri koli akutni, kronični, zunanji, ali notranji bolezni, kakor tudi kateri koli moški, ali ženski spolni tajni bolezni.

ZDRAVLJENJE VSIH SPOLNIH BOLEZNIJ OSTANE STROGO TAJNO

Dr. Thompson Vam jamči za popolno ozdravljenje sledečih bolezni:

Revmatizem; vse akutne in kronične bolezni želodca, srca, nšes, ledic, prs, jeter, mehurja; nervoznost; vse živčne bolezni; neuralgijo; kilo, ali bruha; zlato žilo; božjast; vode-nico; posledice onanije; triper; šanker; sifilis; impotenco in polucijo; vse ženske spolne bolezni; neredno mesečno čiščenje beli tok; padanje maternice; neplodovitost vse-kožne bolezni; srbečino, lišaje, hraste, rane, mazule po obrazu i. t. d.

Zakaj zdravi Dr. Thompson z takim uspehom? Ker ne izlaga denar a z ničvredne zdravniške knjige, temuč samo za najboljša in najuspešnejša zdravlila.

Ako ste torej bolni, ali ako Vas drugi zdravniki niso mogli ozdraviti, in Vam je zdravniška pomoč neobhodno potrebna, ter ako želite v kratkem in to popolnoma ozdravit, tedaj se pod nikakim pogojem ne obračajte na kake ničvredne Medical Institute, marveč poverite samo izkušnemu zdravniku svojo bolezen v zdravljenje, za to natanko in obširno opišite svojo bolezen, kako je ista nastopila in se razvijala, ter pismo na to pošljite edino le na:

Slovensko Zdravišče

DR. J. E. THOMPSON

342 W. 27th St., New York, N. Y.

Uradne ure so: Ob delavnikih od 10 do 12 in od 1 do 5 ure popoldne. V nedeljo in praznikih od 11 ure do 1 ure popoldne.

POZOR: Slovensko Zdravišče v New Yorku proslavlja to leto desetletnico svojega obstanka in ob tej priliki bode glavni Dr. J. E. Thompson podaril lep spomin v dar, ter bode med rojake porazdelil 10.000 krasnih srebrnih užitnikov. Vsaki rojak, kateri pošlje nekoliko za poštno potrebnih znamk (stempov), dobi takoj ta krasen dar in to brezplačno. Pišite takoj danes in pismo naslavljajte na:

Slovensko Zdravišče, 342 W. 27. St., New York

Delavec je opravičen do vsega | Vsak slovenski delavec mora produkta, kar ga sara producira. čitati "Glas Svobode"!

POSILANO.

Cenjeno uredništvo: Ne spuščam se rad v polemiko, se posebno ne takrat če se gre za tako stvar, to je pismo, ki ga je objavil g. Kaker v zadnjem Proletarcu in v katerem večkrat imenuje moje ime. Predvsem povdarjem, da ne gojim nobenega neprijateljstva ne proti g. Kakerju, ne proti drugim, ki so zakrivali, da je prišlo moje ime po "nezaslužnem" v javnost. Pojasniti pa moram le sledeče:

1. Ni res, da bi "Glas Svobode" pod mojim uredništvom nazadoval.

2. Nisem prišel v Chicago kot socialist, kot tak jo tudi nisem zapustil. Pač pa sem se pripoznaval in se še danes pripoznavam "narodnim naprednjakom", kajti socializem, ki se dan danes izvaja od slovenskega naroda (!!) v Chicagi mi nikakor ne ugaja in ne dopada.

3. Neki g. B. zatrjuje, da nimam istega ponosa, ki krasi delo in človeka. — Ponos — pa — položaj, — kako se to strinja? Ali ni to v največjem nasprotju? Če je g. B. ponosen na svoje delo, mu tega ne zabranjujem. —

4. Pripoznam, da kot bivši urednik "Glas Svobode", nisem dosti pisal socijalističnih člankov, nisem kričal v svet: "delavec to ali ono"; vae pa sem po moji zmožnosti narod in delavca naučeval k napredku in probuji.

5. Nikdar se nisem hvalil, da znam to ali ono, vendar moje duševno delo je bilo in bode vedno posvečeno slovenskemu narodu, to pa naj si bode takrat, če me še doleti "nesreča" (!) biti urednik, ali pa usoda navadnega delavca.

Konečno pa prosim nekatere kroge, da naj me pustijo pri miru, kajti za boj, ki divja med Slovenci v Chicagi, se ne brigam čisto nič in se tudi umešavati nečem, ker spoznam, da ta boj je le bratomoren, ki pripravlja v tujini živeti slovenski živelj le ob čast in ugled.

Toliko v pojasnilo na od g. Kakerja objavljeno pismo. Želeč slovenskemu delavcu obilega napredka in sreče, bilježim s pozdravom

Rajko Feigel.

Chicago, Ill. 4. 1. 09.

Opomba ured. Priobčili smo gorenjo poslano na izrečno željo g. Feigela, toda pripomnimo, da je omenjeni gospod s to izjavo v protislovje prišel z ono, ktero je v našem uredništvu podal, in sicer ko je rekel, da je član slov. soc. kluba v Collinwood, O., a sedaj pa nakrat trdi da ni bil nikoli socialist in tudi sedaj ni. Mein lieber Augustin, s tako logiko je alles hin.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno dvorano za zabave in zborovanja

TEL. CANAL 1386

Cleveland, O. 21. marca 1909.

Od tukaj Vam ni kaj veselega za poročati, pač pa žalost in bedo. Tovarne se zapirajo in bosi pravijo: "ne morem pomagat"; žalostno je videti, kako ljudstvo bega in išče dela, a vse zastoj. Kje so tisti dobri časi, ko se je o njih pisalo pred volitvijo v G. N.? Koliko ljudi je prišlo sem iz stare domovine, ko ne bi bili prišli, da niso verjeli New Yorkski hvali. Gotovo je dotični gosp. kaj kšefta napravil, ko so ljudje sem prišli a sedaj pa zopet ko odhajajo. To je tista prosperiteta za g. Sakserja in ta druga je pa v Washingtonu, kjer se kar plače povisujejo na tisočake; a vžlic temu je bilo v neki št. Gl. N. čitati: "žalibog da so naši ministri tako malo plačani". Toda gotovo imajo več, kot \$1.50 na dan, kot ubogi trpin v tovarni in na milijone jih je, ki nimajo niti 5c. na dan, in med temi sem tudi jaz.

Še nekaj; dobil sem namreč iz New Yorka od neke družbe Rafaela novi list "Ave Marija" na ogled, rad bi pa vedel od kod so moj naslov dobili, ker nisem na drug list naročen, kot na "Glas Svobode". (To je ja lahka stvar, ker je družba na popovski podlagi, akoravno v zvezi s pristnimi čifuti. Op. ur.) Sploh pa to društvo poznam še iz stare domovine kjer so me že za par goldinarjev lažjega naredili. Povem pa tem gospodom, da ko bi oni hotli ljudstvom pomagati, kakor oni pravijo, bi pomagali v stari domovini lahko, in ne bi bilo nam potreba v Ameriko hoditi ter tu našo kri in življenje prodajati ameriškim kapitalistom. V stari domovini vzame prvo militarizem, potem kar ostane pa klerikalizem, in kdor se temu ne pokori, je proklet. Tedaj, po čemu pa pridejo še taki agenti sem za onimi; saj tukaj naj nas pri miru pustijo, ker so vže v stari domovini izprešali kar je bilo mogoče.

Za sedaj naj bo zadosti tega, bom pa v prihodnje še kaj napisal. (Op. ur. Ste nam vsikdar dobro došli. Zdravili!)

Bratovski pozdrav vsem čitateljem "Glas Svobode" in želim, da bi kmali po dvakrat izhajal.

John Sluga

Marconijevi brezžični brzojavi na Allen parobrodstvu.

Najnovejši napredni korak Allen parobrodne družbe je zgradba dveh novih, na tri vijake, poštnih brzoparnikov, "Victorian" in "Virginian" z popolnim brezžičnim Marconijevim sistemom. Ta napreden korak in velezanimiva naprava bo pač služila v popolno zadovoljnost potovalcev te družbe, kateri bodo tudi na morju imeli priložnost se pomeniti s svojimi prijatelji v domovini ali v tujini.

Velevažen pojav tega je, da prihajajoče in odhajajoče ladje "Victorian" in "Virginian" bode v vedni zvezi z novicami od obeh strani atlantika, dnevni dogodjaji pa se bodo tiskali na parobrodih.

50,000 KNJIŽIC

V DAR LJUDEM.

Vsaka knjižica je vredna \$10.00 vsakemu bolnemu človeku.

Mi želimo, da vsaki bolni človek piše po našo urejeno zdravilno knjižico. Ona knjižica svetuje v poljudnem jeziku, kako da se doma vspešno zdravi: Sifilis ali zastrupljena kri, slabotni život, zgubitev moči, revmatizem in trganje v kosteh, spolne bolezni, kakor tudi bolezni v želodcu, na vranci, ledvicah in v mehurju. Ako ste zgubili nado in ako vam priseda zabadavo denar dajati, tako pišite po ono **zdravilno knjižico**, katero vam nemudoma pošlemo in bodite uverjeni da o zdravite. Na tisoče ljudi je ozdravilo po navodilu te prekornostne knjižice. Ona vsebuje znanost, ktero bi moral znati vsaki človek. Zapišite si, da se ona knjižica razpošilja popolnoma brezplačno, ter tudi mi plačamo poštnino. Izpolnite dolenji odrezek in ga nam pošlite in mi vam pošljemo popolnoma brezplačno ono knjižico.

IZPOLNITE ODREZEK ŠE DANES IN POŠLITE GA NAM.

DR. JOS. LISTER & CO., C 708 Northwestern Bldg ; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: Mene zanima ponudba, s katero pošiljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi jo takoj pošlete.

Ime.....

Pošta..... Država.....

NAVARNO ZNAMENJE

Jako malo ljudi postanejo žrtve, takojšnjih nevarnih bolezni. Navadno neka nejevolja se počuti pred napadom, ali vsako ostane neopaženo, ali se ga prezre. Taka nejevolja je **navarno znamenje narave**. Marebiti je bodlaj, slabost, zabasnost, onemoglost ali skoraj vedno je

POKVARJEN APETIT

kar nas opozarja na dejstvo, da tukaj nekaj ni v redu. Moder človek nikdar ne prezre opomine, vedoč provdobra, da bi iz tega lahko postala nevarna bolezen. Mogoče, da bi prošlo brez zdravlja. Mi Vam želimo, da bi bili na varnem, to pa zamorete biti le ako vživite

TRINERJEVO ZDRAVILNO GRENKO VINO

To zdravilo deluje hitro. Ojačuje žilodec njega žleze in okrepuje živce k rednemu delovanju, in ako so rane v želodečnih žlezah jih ozdravi v najkrajšem času. Storilo Vam bode, kar nobeno drugo zdravilo na svetu ne učine. Vam bode

pospešilo dober tek,
popolno prebavljenje,
mirno spanje,
ojačilo mišice in živce,
očistilo kri,
dalo zdravo barvo,
energijo, korajžo in
popolno zdravje.

Vzdrževalo Vam bode Vašo družino močno in zdravo, zato ker se lahko daje otrokom kakor odraslim. Koristi vsakemu želodcu, naj bo bolan ali zdrav. Urejuje njega delovanje in je edino želodečno zdravilo.

UPRAŠANJE. Ali ste že kedaj opazili, da so Vas nekateri trgovci prevarili, ko so Vam dajali ponarejeno "grenko vino"? Na mesto TRINERJEVEGA, katero je EDINO GRENKO VINO? Bodite previdni in zavrnite vse ponarejeno. Ako potrebujete zdravilni nasvet, pišite nam in naš zdravnik Vam ga bode dal brezplačno.

Rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino v vseh notranjih želodečnih boleznih, Na prodaj v lekarnah, v dobrih gostilnah in pri izdelovalatelju

JOS. TRINER,

616-622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urađuje na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8.30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10.

ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličan zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Kašparjeva Državna Banka,

vogal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$2,500,000.00

GLAVNICA . \$200,000.00

PREBITEK . \$100,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chicagi. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošiljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifkarte in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.

John O. Hraby

589-591 So. Centre Avenue
Chicago, Ill.

Priporočam veliko zalogo

pohištva

za spalne in jedilne sobe,
preproge, astorje, Karpeti,
otročji vozički itd., ter razno
vrstno železnino, peči in drugih
potrebščin.

NAJNIZIJE CENE

Najsolidnejše blago

Dobra Unijska Gostilna, kjer se
mazel in gorak prigrizek.
: Pod vodstvom Jos. S. Stastny

650 Blue Island Ave.

delika Dvorana za društveno in unijske seje, in
Vruga Dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

Pijte najboljšo pivo

Edelweiss

Pater Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9

CHICAGO ILL.

W. SZYMANSKI

TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM
POHISTVOM

624-628 Blue Island Avenue, Chicago

TELEFON CANAL 955

Moja trgovina pohištva je ena največjih na
južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni
kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak
kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od
kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

Št. 1005. — Jamčeno po tvrdki W. F. Severa Co., v smislu kongresnega sklepa o hrani in zdravilnih z dne 30. rožnika 1906.

Ne rabite-li kričistilca?

To vprašanje stavimo našim prijateljem v spomladnem času. Veno, da boste odgovorili, da rabite. Vsi ga potrebujemo. Rabino nekaj, ki bi čistilo in ob enen zdravilo in krepčalo kri. Boljšega zdravila ni za tako stvar kakor je

Severov Kričistilec.

To je pravi krepčalec krvi ter je dobra čistilna tonika. Odstrani vse nečistine, okrepča kri, ki je tekočina življenja za vsako življenje, prepreči in celi vse odprtine in rane ter oživi ves sestav. Zoper vnetja kakor

bolečine v grlu, bule, otekline, rane in druge nered, katere povzroči slaba kri. Cena \$1.00.

ČITAL JE NAŠO KNJIŽICO IN ALMANAH.

"Zahvaljujem se Vam za dober svet. Počutil sem se jako slabo, nisem mogel delati tudi ne piti, trpel sem na neprebavnosti ter sem bil ves pobit. Primerilo se mi je slučajno, da sem dobil v roke Vašo knjižico in almanah ter sem čital o Severovem kričistilcu. Po rabljenju dveh steklenic tega zdravila sem se precej bolje počutil. Imel sem tudi rano na obrazu. Po rabljenju dveh kosov Vašega mila je ista popolnoma izginila."

Jos. Budzik, 31st & H str., South Omaha, Nebr.

Prodajajo se v vseh lekarnah. Vprašajte samo za "Severova". Ne jemljite ponaredkov

Neredi prebavnih organov.

V vseh slučajih želodčnih neredov ne glede odkod da prihajajo je najbolje, da rabite

Severov Želodčni grenčec

ki je neprecenljivo zdravilo in krepčilo. Ozdravi vnetje želodčnik sten, uredi delovanje, popravi nered v prebavnih celicah ter prinese zdravje v želodec. Posebna dobra tonika za starce. Cena 50 centov in \$1.00.

Kronični katar v mehurju.

Kronični katar in razne bolezni nehurja se prav hitro ozdravijo pri rabljenju dobrega zdravila ki je

Severovo Zdravilo za obisti in jetra.

Rabite že delj časa. Odstrani strup od sestava in uredi obisti. Najboljše zdravilo za hrčbol, boleče in pogoste odpuščanje vode in vse nered je jeter in obisti. Cena 50c in \$1.00.

ZDRAVNIŠKI SVET DAMO BREZPLAČNO.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Slovenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za moške — za delavnik ali praznik, tedaj se oglašite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove po najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave. blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Nekatere prodajalne trde, da

cena tega ali onega je za polovico ...

nižja. Mi tega ne storimo. Temveč pridite in oglejte si naše blago. V zalogi imamo najlepšo vrsto OBLEK, SLAMNI-KOV, KLOBUKOV, OVRATNIC, SRAJC SPODNJE OBLEKE itd. Pridite in oglejte si naše vzorce za moške obleke. Oglejte si našo zalogo OBUČE.

TEL. CANAL 1198

Kloboučníci a obchodníci zboží výpravným

ZAKÁZKOVÉ PRÁCI VĚNUJE SE ZVLÁŠTNÍ POZORNOST

598-600 BLUE ISLAND AVENUE

Pozor rojaki!

Potujočim rojakom po Združenih državah, onim v Chicagu in drugim po okolici, naznanjam, da točim v svojem ravno-kupljenem

saloonu "Triglav"

vedno sveže "Atlas" pivo in vsakovrstne likerje. Unijske smodke na razpolago. V zabavo vam služi popravljeno kegljišče in "pool" miza. Zagotavljam solidno postrežbo in se priporočam za obilen obisk.

John Mladič

611 So. Center Ave., blizu 19. ceste, CHICAGO, ILL.

IMPORTIRAN TOBAK, prodaja cigare in cigarete, razne vrste pipe ter izdelujem in popravljam dežnike in pipe.

J. VOKOUN, 559 W. 18. St.

Edward Pauch

gostilničar 663 Blue Island Avenue CHICAGO.

GOSTILNA

SLOVENSKI DOM NA NOVEM PROSTORU

583 S. Centre Ave. vogal 18. St.

Slovenci in drugi bratje Slovani, kateri hočejo izvanredno dobro postreženi biti, naj pridejo da se prepričajo osebno. Za kar vabi s poštovanjem

Mohor Mladič

RAZNO IN DRUGO.

Bivši avstro-ogrski podkonzul v Belgradu g. dr. Josip Goričar je 19. marca odpotoval preko Ljubljane in Reke na svoje novo mesto v Pittsburghu, v Pennsylvaniji. Tu ostane tri mesece, na kar pride za avstro-ogrskega konzula v Chicago. Ameriški Slovenci dobe v osobi dr. Goričarja vnetega prijatelja in dobrega zaščitnika.

Znak podivljanosti. V ogrski občini Vična sta se sprla nek kmet in njegov koočijaž. Med prepirom je pograbil koočijaž v svoji podivjani togoti kmeta, ga privezal na bližnjo tnalno, mu odsekal s sekiro glavo ter jo bacnil preklinjaje v kot.

Beda na Hrvaškem. V Liki in Krbavi vlada uprav grozna draginja sena. 100 kg. sena velja v Otočnem 32 K., a ljudje morajo še sami hoditi iskat v Senju, ki je oddaljen 40 km. in v Udbini 110 km daleč. Na cestah pa leži 3 m visok sneg. Ravno sedaj imajo ovce mlade, a kaj, ko poginjajo stare od lakote, ker ni sena. Na morju je bila to dni taka burja, da je parnik rabil tri dni in tri noči, predno je z Reke prišel v Senj.

Volitve v Spodnji Šiški pri Ljubljani v III. razredu so se izšle na dan 2. sušca z zmago soc. dem. kandidatov. Prejeli so za odbornike sodrugi: Klemenčič Ivan, 126, Kuntara Anton, 125, Ojster Anton, 125, Rozman Alojz, 126, Noč Ivan, 125, Šikš Emil, 124 glasov. Za namestnike so izvoljeni: Komac Anton, Miškot Anton in Novak Josip. — Nasprotniki so dobili po 111 in oziroma 113 glasov.

Zaradi malenkosti smrt. V četrtku 18. marca popoldne sta se v Touniesovi tovarniški šupi v Ljubljani zaradi neke malenkosti sprla ključavničarska vajenca Anton Kurent in Ivan Mirtič ter si slednji skočila v las. Ker je bil pa Mirtič podlegel in hotel oditi, mu je Kurent zažugal, češ, da se bo deta že zvečer videla. To je pa Mirtič tako razjezilo, da je zgrabil 90 cm dolgo železo in ga zalubil Kurentu v glavo. Ker se je ta takoj zgrudil, je priskočil Mirtič, kakor tudi prisotni delavci k njemu ter ga začeli drgniti s snegom in oblivati z vodo, a ga niso mogli spraviti k sebi. Takoj so poklicali rešilni voz in odpeljali poškodovanca v deželno bolnišnico, kjer je kmalu nato umrl. Mirtič je bil aretovan in izročen sodišču.

Čudna operoka. Zaslužnik Ivan Berens v Stučicah na Češkem je zapustil v svoji oporoki mestni občini znesek 500 K z nalogom, da se denar naloži v tamošnji hranilnici ter pusti toliko časa naložen, da bo znašala glavica 16 milijonov K. Ta znesek se potem razdeli v 4 dele med občino Stučice ter dvema sosednjima občinama, ter še živčimi sorodniki Berensovimi. To se bo zgodilo v 270 letih, torej v letu 2179 če ne bo dež! Do tja bo rimska bisaga že pogoltnila, da ne bo leta 2179 in ne duha ne sluha o tem denarju.

Srbski kraljevič Jurij daje jako rad opravka javnosti. Očividno misli, da je mnogo pomemben, če se o njem mnogo govori. Zadnje mesece se je najbolj "prosčal" s svojimi hujskajočimi govorancami. Toda mladeniču ne zadostujejo njegove nezrele besedne hujskarije, temveč bojevitost ga navaja tudi na dejanja. Že večkrat se je poročalo, kako rada mu rade roka. Kofutati ljudi, ki so odvisni od njega, se mu zdi brzko-ne junaško. Pa tudi kofute so mu še premalo. Najnovejša vest o fantalini kaže, da mora biti v tej dušici, več surovosti kakor navadno v kravjum pastirju. Časopis "Zvono" v Belgradu — ki ni socialističen, temveč staroradikalen, monarhičen — poroča, da je v bolnišnici umrl Kolaković, ki je bil sluga pri kraljeviču. Pred smrtjo je Kolaković izpovedal, da je dobil težke poškodbe vsled tega, ker ga je Gjorgje tepel in s škornji tepal po trebuhu in po obrazu. "Zvono" pravi, da se mora nevarnosti, ki jo povzro-

ča kraljeviču, napraviti že enkrat konec; če je blazen, naj ga dajo v norišnico, če je zdrav, pa v zapor.

Morilec svoje hčere oproščen. (Moderni Lear) Ogrski veleposelnik Nikolaj Volk je razdelil pred kratkim svoja obširna posestva med tri hčere, ter se podal k najmlajši, katero je najbolj ljubil. Ta pa ga je začela v kratkem prczirati, postala je surova, očeta obsadala z najdržimi psovskami ga stradalala in slednjič s svojim možem raztrganega in izstradanega vrgla na cesto. Starec je vse to vreholel, preskrbel si samokres, se vrnil na posestvo hčere ter jo ustrelil. Porotniki segedinskega sodišča, pred katerim se je pred par dnevi vršila obravnava, so bili nad nečloveškim početjem tako ogorčeni, da so očeta popolnoma oprostili.

Telefon: Canal 2340

Dr. Jan Čepelka

zdravnik in OPERATER

izprašan na češki univerzi v Pragi, bivši c. kr. vojni zdravnik, s 20 letnimi izkušnjami v Evropi in Ameriki; leči očesne ušesne in ženske bolezni.

Uradije

V THALIA HALL,

467 W. 18. in Allport St. in sicer.

Doma: od 8—10 ure popoldne in od 4—7 ure popoldne. V lekarnah: pri Fouček od 7—8 ure popoldne in od 2—4 ure popoldne; pri Pelikan na 26. in Lawndale ul. od 10—11 ure popoldne; pri Alexy od 11—12 ure dop.

Emil Bachman,

580 S. Centre Ave., Chicago

Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in druge potrebščine.

J. HERMANEK

633 Blue Island Avenue, Chicago, Ill.

Ostrige, raki, ribe in velika zaloga konzerv

ED. SIHRA,

izdelovalec finih Havana in domačih smodk. Tudi prodajam vse vrste tobak na debelo in drobno. 612 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

VELIKANSKI DOBIČEK ZA 2c ako pišete po cenik. Pravo grenko vino, kranjski brinjevec, tropinovec in novi "Sporty Gin", prodajam skoro polovico ceneje. — A. Horwat, Joliet, Ill.

SALOON

z lepo urejenim kegljiščem in sveže Schoenhofen pivo priporoča **ANTON MLADIČ**, 937 Blue Island Ave. Chicago Ill.

WELKY'S

Restavracija in gostilna

552 Blue Island Ave. CHICAGO

vogal Loomis in 18. ceste. Telefon Canal 1458

17 JEWELLED RAILROAD WATCH

Patentiran navijalni, za moške ali ženske 18k lepokrasični dvojni pokrovom, derži vedno korektni čas, primerne dela vsem na železnicah. **JAMČENA ZA 20 let.** Za prihodnjih 60 dni pošljemo to uro na vsak teden po C. O. D. za \$5.75 in vzorne troške, na pregled, in ako ni, kot se tu reprezentira **NE PLAČAJ NITI EN CENT.** Pomisli pa, da lahko plačas \$35.00 za ravno takšno uro ako jo kupiš od domačega zlatarja. Posebno dobro 14k pozlačeno verižico in prerezek darujemo z vsako uro.

EXCELSIOR WATCH CO 505 ATHENÆUM B'LD'G, Chicago

BARBARIČNO IN MODERNO KRADENJE OTROK.

Spisal Viljem Brunshmid.

Zadnje čase so tuzemski časniki vseh jezikov in vseh političnih in verskih frakcij polni poročil o kradenju otrok.

Osemletni deček Whitla, sin bogatih starišev, je obudil posebno pozornost. Bil je odvzet, starišem, sorodnikom in prijateljem; bil je odpeljan iz svojega domovinskega mesta Sharon, Pa., in tatovi odvzeli so mu prostost, ki je mladini najdražji biser, ter ga zaprli za nekaj dni v moderno opremljeno stanovanje, kjer mu ni bilo treba truditi se za živeti.

Vsekakor je resnica, da je kradenje otrok najbolj zverinsko in najpodlejše dejanje, kar jih zamore izumiti spriden človeški um. To dejanje se je ohranilo še iz najtemnejših barbarških časov, in je najstranotilnejši pečat slavljene civilizacije dvajsetega stoletja.

Baš zato, posebno pa, ker so države Pennsylvanija in sorodniki otroka razpisali 15 tisoč dolarjev nagrade za vjetje tatov otroka, dvignilo se je vse na lov roparjev, vse meščanstvo in vsi državniki, od guvernerja do zadnjega biriča.

Tatove otroka so vjeli in zapreti jih mislijo do smrti.

To gotovo ni prehuda kazen za zverinskega človeka, ki oropa mater svojega deteta, ki oropa dete otročjih let in mladostne svobode.

Zaprtemu dečku Whitla, ki je imel vsega dovolj, bilo je gotovo tako otožno po otročji svobodi, po igrah s prijatelji pod milim nebom, kot mu je bilo otožno po lastnih stariših.

Tisoče otrok revnejših starišev, iste nežne starosti kot je Whitla, se mučijo po tovarnah križem te blažene ljudovlade. Ti osem do dvanaestletni otroci, ki so vposledni ponajveč v tovarnah za svilo, bombazevno blago itd., niso več otroci v oravem pomenu besede, marveč delavci, ki služijo grenki vsakdanji kruh in kot taki so vkrajeni njih ubožnim starišem, katerim primanjkuje sredstev jih preživeti brez otročje pomoči. Otroci sami so pa oropani mladostnega veselja in mladostne brezskrbnosti; oni oropani so solnce, zraka, svobode, sole, igranja — oropani so radostnih otročjih let, in to je vsaj polovica hudoodelstva kradenja otrok.

Nikdo, razven delavskih boriteljev, se ne gane, da bi kapitalistične roparje otrok, da bi roparje otroške svobode zaprli, če že ne za življenje, vsaj za nekaj let.

Nikdo, razun delavskih boriteljev in delavskih časnikov se ne zavzame za odstranjenje otrok iz tovarn, za njih pošiljanje v šolo in na sveži zrak, kamor spada vsak otrok, dokler ni zrel za delo, dokler ni duševno in fizično dovolj razvit, da se uvrsti med moderne stvarnike pozemskih potrebščin in nepotrebeščin. (Ali pravo rečeno, da se uvrsti med moderno robstvo. Op. ur.)

Nikdo ne razpiše najmanjše nagrade za kaznovanje kapitalističnih roparjev naše delavske mladine, za odpravo krvočolnega, vnebovpijočega kradenja otroške svobode veselih otroških let. Nikdo, kot delavska stranka, kot socialistična stranka, kot naša stranka. Vsi manevri buržoazijskih strank pomagati delavstvu so le navidezni, so le pesek v oči delavstvu, se le zato predlagajo, nič drugega kot predlagajo, ker je kapital in njega vlada k temu prisiljena. V Zveznih državah zginuje ljudovlada in na nje mesto prihaja puhla izkoriščevalna vlada komercijalizma ali veletrgovstva. Kapital zamori vse človeške kreposti, vse blage čute v mladem človeku, in na njih mestu vzgaja hrepenenje in stremenje po dolarju. In to je vzrok moralnega propada ameriškega ljudstva, ki ne pozna ljubezni do dece, ljubezni do bližnjega in ljubezni do mirnega družinskega življenja.

Zato pa naj delavci pokaže hrbet vsem napravam, ki ščitijo in hvalijo katerokoli kapitalistično

stranko, ako neče gada rediti na lastnih prsih.

Delavci pokaži, da si sit trpljenja, sit večnega truda le za druge lahkoživee in lenuhe. Ne bodi dvomljiv; bodi nevstrašen in vnet pristaja svoje delavske stranke, socialistične stranke, koja edina stremi za tvoj izboljšek; bodi socialist brez vsacega prigovarjanja in spodbujanja in to vsikdar in vseslej; če si pri industriji ali pri kmetijstvu, in naš ruščič prapor bo vihral prej ko slej ponosno in zmagovito, kot junak nad našimi dušmani, krvoločkom delavstva in njega mladine, in konec bo barbaričnemu ter modernemu kradenju otrok in ropanja otroške svobode.

BRAZILJANSKA KAVINA SPEKULACIJA.

Zanimiv poskus vplivanja na ceno takorekoč svetovnega predmeta je država preprečila in se zaključil z popolnim fiasko. Šlo se je za poskus vlade braziljanske države Sao Paulo, da bi ceno kave umetnem potom kviško pritrla. Gonja se je pričela vže z pričetkom leta 1906. Takrat je cena kave rapidno padala in vlada je poskušala padec cen s tem ustaviti, da je od posestnikov plantaž izdatno množino pridelane kave kupila in v magazine shranila. Toda leto 1906—07 je bilo zelo rodovitno, pridelalo se je veliko kave, cena je znova padala in vlada je bila primorana veliko pridelka zopet pokupiti. Začetkom je ona nakupila 3.000.000 vreč in potem je morala še 5½ milijonov kupiti.

Situacija je sledeča: ves pridelek kave znaša 8 milijonov quintalov ali meterskih stotov, od tega pripada nekaj več kot polovica na Brazilijo in od tega pridelka je vlada Sao Paulo približno, polovico kupivši v svojo last dobila; ona je tedaj čez en četrt vse množine imela kar vsako leto na trg pride. Pri tem se more še vpoštevati, da Brazilija večinoma, izvanredno dobro kavo prideluje in vsled tega je vlada na to računala, da bo lahko ceno diktirala. Nadalje ni za prezreti, da kava je blago, s katerim se blazno spekulira. Veletrgovci so morali z fakto računati, da je ogromna množina največ zahtevane kakovosti kave v eni roki in da vsak čas lahko na trg pride. To dejstvo je na tak način vplivalo, da se je spekulacija na visoko ceno, izjalovila.

Vlada, katera je na to računala, da se bo ceno kmalu opomogla vsled prizadrževanja prvotnih treh milijonov vreč, tako da bo lahko polagoma svojo zalogo razpečala, videla se je nenadoma pred katastrofo: zaloga se ni mogla razpečati, ker — kakor hitro je vlada nastopila z večjo prodajo — takobrozo se cene padale, in v drugem slučaju pa tudi ni mogla v kavi naložen kapital dalje pogrešati. V mesecu maju l. l. se je morala vlada odločiti, da je svojo kavo na trg postavila, in posledica je bila padec cene, tako da je le majhen del svoje zaloge prodala.

Sedaj se je vladi posrečilo da je našla izhod, ker je 15 milijonov sterlingov posojila najela. Posojilo posredujejo nekatere banke v Franciji, Angliji in ena v Nemčiji. Posojilo se bo po 5% obrestovalo in v zastavo bodo služili dohodki iz izvozne carine na kavi, in zaloga kave, katero ima vlada; in razven tega garantira vlada Sao Paulo, kakor tudi brazilska Zvezna država za plačevanje obresti. Banke so stavile pogoj, da vlada ne sme znova kavo nakupovati. — Na ta način bo vladi mogoče, polagoma njeno kavo prodati; se ve da prodi veliki izgubi.

Poskus vlade Sao Paulo je bil, da posestnikom kavenih plantaž pripomore k visokim cenam, a eno eksperimentacije bo pa moralo ljudstvo skupno plačati in najhujše prizadet bo pač zopet — proletariat.

Čitajte "Glas Svobode!"

Slovensko delavsko pevsko društvo "Slavec" v Ljubljani

nas je obvestilo, da priredi proslavje petindvajsetletnice z veliko mevsko slavnostjo v Ljubljani v dneih 27., 28. in 29. rožnika 1909.

Pričakuje se velikanska vdeležba te slavnosti, posebno, ker ju pevsko društvo "Slavec", kot eno najboljših širom slovenskega sveta znano.

POZOR ROJAKI!!

Opozarjamo vse naše rojake na oglas "Dergance, Widetich & Co." v Denver, Colorado. Omenjena slovenska tvrtka nam je osebno znana in jo kot zelo solidno priporočamo. Ker je naša dolžnost, da v prvi vrsti rojake podpiramo, toraj kupujte pri omenjeni tvrtki in zadovoljni boste.

Upravištvo "Glas Svobode".

Za bankrotom vseh.

Velikokrat se je že pripetilo, da je človeku spodletelo vse česar se je poprijel. Sreča mi je nasprotovale. Nazadnje je poskusil, kar jih je veliko pred njih poskusilo, in imel je uspeh. Kot bolnik, kateri poskuša vse kar mu ljudje svetujejo, brez da bi pomislil na posledice od priporočil nevednih ljudi ki njegove bolezni sploh ne poznajo. Nazadnje se naveliča vsih, ter si izbere zanesljivo zdravilo na katero se sme vsakdo zanesiti, sosebno v boleznih želodeca in neprebavnosti, bodete imeli vedno uspeh, ako bodete rabili Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. Ono je že dvajset let na trgu ljudstvu na razpolago in njegova popularnost raste z časom vred. Delana je iz importiranih zelišč in Californskega vina. Kadar nimate slasti, se počutite zmučene, nemorete spati in nimate veselja do dela, takrat rabite vedno Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

Na prodaj v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Jos. Triner, 616—622 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

ZAHVALA.

Cenj. gospod Dr. E. Thompson,

342 W. 27 St. New York, N. Y.

Sporočam Vam da sem poslana zdravlila porabil kakor ste mi jih predpisali in takoj po preteku 3 dni ko sem jih pričel rabiti, je bila trakuja katere me je mučila preko 6 let popolnoma odstranjena, za kar se Vam srčno zahvaljujem, kajti ta bolezen me je stala mnogo denarja in muk, ter nisem mogel nikjer najti uspešne pomoči dokler se nisem na Vas obrnil. Prepričan sem da ste Vi jedini zdravnik, kateri zamore bolniku hitro in uspešno pomagati, radi tega Vas priporočam vsakemu, kateri potrebuje zdravniške pomoči.

Sprejmite iskreni pozdrav od Vašega Vam hvaležnega

M. Stark, Masonic, Cal. Mone Co.

Slovanski pridelek.

Ako res želite izvrstno žganje potem poskusite "Tellmore Rye" ali "Courtland Bourbon". To so ene najfinejših pijač, ter prve izmed Kentucky in Maryland pridelkov. — Ako vam dela želodec neprimliko, za čiščenje krvi in da si ohranite dobro sestavo rabite "Cross Bitter Wine Tonic", delan iz naravnih zelišč in korenin, ono vsebuje zdravilne snovi in je prirejeno po uzoru prvega iznajditelja grenkega vina g. J. A. Kolina. Prepričajte se! Imenovane pijače so jamčene pod Pure food Law in drugs act, in edini razprodajalci teh izvrstnih likerjev, kakor tudi pristnega Cross Bitter Wine Tonic so veletrgovci domačih in importiranih vin in likerjev, Eugene Parisek Co., 659—661 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Trgovina s novodobnim obuvalom

Vstanovljena leta 1893

Velika zaloga obuval najnovejše kakovosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.

Druga vrata od Kasparjeve Banke

DR. "RICHTER'S" PAIN-EXPELLER

Najboljše sredstvo proti bolem, revmatizmu, ohromeli hrbtenici in enakim težavam je **DR. RICHTERJEV PAIN-EXPELLER.**

Bolečine ozdravi takoj, zmanjša vnetje in mehurje in olajša boleče dele. Drgnite se z njim zvečer in zjutraj; drgnite se dobro, da preide lek v kožo. Pomaga takoj pri raznih bolečinah, ter je najboljši lek za revmo, ghit, vnetje, ohromelost, zaprtje, bolečine v bedrih, za zobobol in neuralgijo. Prodaja se v vseh lekarnah po 25 in 50c. Glejte na sidro pri steklenici — ono vam je zaščita.

F. Ad. Richter & Co.
215 Pearl St. NEW YORK.

POZOR, SLOVENCII!

Od 1. junija 1908 do 1. marca 1909
sem prodal zemlje za 92,760 dolarjev

54 Slovencev je tukaj naseljenih in vsakdo je dobil, kar je kupil.

Slovenci, ako hočete svoj dom, kupite zemljo v lepih krajih in po ceni. Pridite sem in oglejte si naše kraje.

Jaz ne prodajam lastno zemljo, ker je nimam, pač pa zastopam 100.000 akrov zemljišča različnih posestnikov, od katerih se neposredno kupi zemlja.

Vse posestne pravice na razpolago, predno se en cent plača.

Obdelane kmetije in gozd od 40—25.000 akrov skupaj. Plačilni pogoji najlažji.

F. GRAM, Naylor, Mo.,

Član državnega naselniškega urada.

POZOR ROJAKI!

Kdor kupuje uro ali drugo zlatnino, naj piše po lepo slikani slovenski cenik. Cene so zelo nizke, oziraje se na blago.

Dergance, Widetich & Co.

1622 Arapahoe St.,

DENVER, COLORADO

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER

MAGNET

GRANAT

Razvaža piyo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se oberniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Ne trpite radi sramožljivosti.

Ko se lahko ozdravite zanesljivo v kratkem času. Vse bolezni, moških, ženskih in otrok ozdravimo gotovo hitro in zanesljivo. Zastrupljenje krvi, plučne in prsne ter očesne bolezni, nadalje revmatizem, ledvice kakor tudi vse tajne bolezni.

Zdravniki, specialisti, uradujejo celi dan in zvečer. Pridite si po nasvet

C. G. Fouček, že 22 let lekarnar

586 S. Centre Ave. vogal 18. ceste.

Velika zaloga evropskih zdravil, recepti zdravnikov se hitro in točno izvršujejo. V zalogi imamo tudi razne zelišča in korenine.

Pošiljamo denar v domovino po ameriškim poštne povzetju, prodajamo tudi šifkarte

